

DWUDZIESTE ÓSME SPRAWOZDANIE
DYREKCYI
C. K. WYŻSZEJ SZKOŁY REALNEJ
WE LWOWIE
ZA ROK SZKOLNY
1901.

13947

WE LWOWIE.
NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.

Ł. Związkowa Drukarnia we Lwowie.

1901.

TREŚĆ:

1. Katalog biblioteki nauczycielskiej (Katalog der Lehrerbibliothek)
Część 1. zestawil prof. Artur Passendorfer.
2. Kronika i statystyka zakładu — przez Dyrektora.

KATALOG

biblioteki nauczycielskiej

c. k. wyższej szkoły realnej we Lwowie.

I. Encyklopedye,

*działa treści mieszanej, bibliografia, katalogi, dzieła o urządzeniu
bibliotek i t. p.*

	Ilość tomów	L. inw.
Les Annales politiques et litteraires. Paris 1900—1.	2	2881
Ateneum. Pismo nauk. i liter. Warszawa 1895—7.	12	2347
Biblioteka Ossolińskich. Poczet nowy. Lwów 1862—9.	12	289
Biblioteka warszawska. Warszawa 1876—1880, 1884—1901.	84	98
Bornemann Karl. Die wichtigsten Verordnungen u. Erlässe, welche auf die Schulbibliotheken Bezug haben, Znaim 1886	1	1803
Estkowski Ew. Zbiór rzeczy polskich. Poznań 1859.	1	51
Estreicher K. Bibliografia polska. Kraków (b. d.)	6	77
— Bibliografia polska w XV.—XVI. stuleciu Kraków 1875.	1	93
L' Exposition de Paris 1900. Paris 1900—1.	3	2910
Grassauer Ferd. Handbuch für österr. Universitäts- und Studien-Bibliotheken. Wien 1883.	1	1278
Hübl Franz. Systematisch geordnetes Verzeichnis derjenigen Abhandlungen, welche in d. Mittel- schulprogrammen enthalten sind. Wien 1874.	1	975
Internationale Ausstellung zu Paris. Katalog der österr. Abtheilung. Wien 1867.	4	953
Hans Kramer. Das XIX. Jahrhundert in Wort u. Bild. Berlin (b. d.)	1	2915
Książka. Miesięcznik poświęcony bibliografii kryty- tycznej. Warszawa 1901.	1	3076
Leniek Jan. Książka pamiątkowa ku uczczeniu ju- bileuszu 300 rocznicy założenia gimn. Św. Anny w Krakowie. Kraków 1888.	1	1734
Österreich auf der internationalen Ausstellung in London. Wien 1862.	1	930
Österreichisch-ungarische Revue 1896—1901.	5	2352
Orgelbranda Encyklopedia powszechna. Warszawa 1900—1.	10	2994

Paynis. Panorama des Wissens u. d. Gewerbe. Bd. V. u. VI.		
Pamiętnik 15 letniej działalności Akademii umiejętności w Krakowie 1873—1888. Kraków 1889.	1	1908
Przewodnik bibliograficzny. Miesięcznik dla wydawców, księgarzy i t. d. Kraków 1893—1901.	9	2108
Przewodnik naukowy i literacki. Lwów 1891—1951	12	1825
Przegląd polski. Miesięcznik. Kraków 1891—1901	44	1906
Rocznik Kółka naukowego tarnopolskiego z roku 1892. Tarnopol 1892.	1	2110
Sami sobie. Książka zbiorowa. Warszawa 1900.	1	2956
Stankiewicz Maurycy. Katalog wydawnictw Akademii umiejętności w Krakowie. Kraków 1891.	1	1959
— Spis przedmiotów zawartych w 100 tomach Przeglądu polsk 1866 1891. Kraków 1891.	1	2114
Systematyczne zestawienie przedmiotów zawartych w Bibliotece warszawskiej za lata 1875—1890 Warszawa 1891	1	2095
Zeitlexikon. Herausgeg. v. Kraus und Holthof. Leipzig 1901.	1	3052

II. Dzieła treści religijnej.

Allioli I. F. Dr. Die heilige Schrift des alten und neuen Testamentes. Landshut 1851.	1	2
Barącz-Sadok X. Rys dziejów zakonu kaznodziejskiego w Polsce. Wadowice 1873.	1	2310
Baumgarten. Die katholische Kirche unserer Zeit und ihre Diener in Wort und Bild. Wien 1899—1901.	3	2616
Beck Rudolf. Der zwölfjährige Jesus das schönste Vorbild der Jugend im Dienste Gottes. Olmütz 1865	1	16
Bilezewski J. Eucharystya w świetle najdawniejszych pomników piśmienniczych. Lwów 1899.	1	2908
Brunner I. N. Katholische Religionslehre. Berlin 1854		2761
Cobbett Wilhelm. Historia reformy protestanckiej w Anglii i Irlandyi. Poznań 1877.	1	1143
Cohen S. I. Historisch-kritische Darstellung des jüdischen Gottesdienstes. Leipzig 1819	1	4
Delert I. B. Historia kościoła świętego katolickiego Poznań 1861.	1	17
Didon P. Jesus Christus. Regensburg 1892	2	2079
Engel I. Geschichte der Kirche Jesu Christi. Wien 1854.	1	7
Feliński Szczesny. Konferencye duchowne. Lwów 1885	1	2289

	Ilość tomów	L. inw.
Fessler Josef. Geschichte d. Kirche Christi. Wien 1854	1	1
Georgi Otto. Die heiligen Stätten der Christenheit. Triest 1857	1	8
Gérard. O udoskonaleniu moralnem (tłóm. Szyszko M.) Mińsk 1855	1	28
Höllrigel Ben. J. Apologetik der Wahrheit für Stu- dienanstalten u. zum Selbstunterrichte. Wien 1875	1	
Kohn Abraham. Biblische Geschichte für die israel. Jugend. Lemberg 1854	1	13
Likowski Edward. Historya unii Kościoła ruskiego z Kościołem rzymskim. Poznań 1875	1	18
Myszkowski Titus. Chronologia historica. Introductio in Novum Testamentum. Leopoldis 1892	1	2092
Robitsch M. Geschichte der christlichen Kirche. Gratz 1853.	1	12
Ślósarz Joannes. De Investitura. Leopoldis 1896.		
Werfer A. u. Stock F. Grosse illustrierte heilige Le- gende auf alle Tage des Jahres. Ulm 1858.	1	9

III. Filozofia i estetyka.

Bastiat Fr. Harmonie ekonomiczne. (Tłóm. Ewelina Ahrens) Drezno 1867.	1	941
Bronikowski Ant. Dzieła Platona T. I. Poznań 1858.	1	32
Burekhardt Jakób. Geschichte der Renaissance in Italien. Stuttgart 1891	1	2532
— Kultura odrodzenia we Włoszech Tłóm. L. M. Kraków 1895	1	2546
Chlebek Franz. Die Frage über die Entstehung der Arten. Berlin 1873.	1	1810
Cicero M. T. O Rzeczypospolitej. (De Republica). Tłóm. Sadowski. Warszawa 1873.	1	2427
Dzieduszycki W. Studya estetyczne Lwów 1878.	1	1879
Euken Rudolf. Die Lebensanschauungen der grossen Denker. Leipzig 1899.	1	2964
Falkenberg Ryszard. Historya filozofii nowożytnej. Warszawa 1895.	1	2873
Feuchtesleben E. Hygiena duszy. (Przełożył Aug. Thugutt). Warszawa 1855.	1	47
Geiger N. Der Ursprung der Sprache. Stuttgart 1869—72.	2	962
Gutberlet Constantin. Der Kampf um die Seele (Vor- träge über die brennenden Fragen der modernen Psychologie). Mainz 1899.	1	2871
Guttman Oskar. Grundsätze der ästhetischen Bildung des menschlichen Körpers. Leipzig 1871.	1	986

Hallier Ernst. Aesthetik der Natur. Stuttgart 1890	1	2077
Hellenbach L. B. Vorurtheile der Menschheit. Leipzig (b. d.)	3	3072
Hellbach Rafael. Die Kunst des vorzüglichen Gedächtnisses. Wien 1876.	1	1131
Hudson Th. J. Das Gesetz der psychischen Erscheinungen. Leipzig (b. d.)	1	2954
Hymans Henry. Brügge u. Ypern (Berühmte Kunststätten) Leipzig-Berlin 1900.	1	3057
Kampmann C. Die grafischen Künste. Leipzig 1898.	1	2696
Kant Immanuel. Kritik der reinen Vernunft. Berlin 1868.	1	1602
Julian Klaczko. Rzym i odrodzenie. Juliusz II. Warszawa 1900.	1	2909
Knaackfuss H. Künstler-Monografien (Rafael, Rubens, Rembrandt, Michelangelo, Velazquez, Murillo). Leipzig 1896 - 7.	6	2618-23
Konarski Stanisław. O religii pocziwych ludzi. Kraków	1	2051
Köstlin Karl. Geschichte der Ethik. Tübingen 1887.	1	1613
Krönig Professor. Das Dasein Gottes und das Glück der Menschen. Berlin (b. d.)	1	2560
Kuhn Albert. Allgemeine Kunstgeschichte Einsiedeln-Waldshut 1898—1901. Lfg. 1—23.	1	2659
Laskowski Jos. De cognitione humana ad mentem Dr. Angelici S. Thomae Aquinatis. Leopoli 1889	1	1830
Lemcke K. Estetyka. (Tłóm. podł. IV. wyd. B. Zawadzki). Lwów 1874.	2	984
Levitoux Henryk. Zarys filoz natury. Warszawa 1869	1	562
Libelt Karol. Estetyka czyli umnictwo piękna. Poznań (b. d.)	1	41
— System umnictwa czyli filozofii umysłowej. Poznań 1857.	2	2017
— O odwadze cywilnej. O miłości Ojczyzny. O wychowaniu ludów. W. S. W. Kraków 1869	1	1306
Lichtenfels Johann. Lehrbuch zur Einleitung in die Philosophie. Wien 1863.	1	1710
Lindner Gust. Ad. Dr. Lehrbuch der empirischen Psychologie. Wien 1885	1	1709
Lutosławski W. Seelenmacht. Abriss einer zeitgemässen Weltanschauung. Leipzig 1899.	1	2947
Ks. Maryan Morawski. Podstawy etyki i prawa. Kraków 1900.	1	3029
Masłowski Ludwik. Prawo postępu. Kraków 1872	1	948
Mastelski Juliusz. Filozofia przyrody w zarysie. Warszawa 1900.	1	2958

Muther Richard. Geschichte der Malerei im 19. Jhdt. München 1893.	1	2227
J. Neuwirth. Prag (Berühmte Kunststätten) Leipzig- Berlin 1901.	1	3043
Nowosielski Ant. Pisma krytyczno-filoz. Wilno 1857	2	30
Ochorowicz Julian. O wolności woli. Warszawa 1871.	1	1883
— O kształceniu własnego charakteru War- szawa 1873.	1	1884
— Duch i mózg. Warszawa 1872.	1	1885
Odrzywolski Sławomir. Renesans w Polsce w. XVI. i XVII. Wiedeń 1899.	1	2889
Payot Juliusz. Kształcenie woli. Warszawa 1897.	1	2872
Prus Bolesław. Najogólniejsze ideały życiowe. Warszawa 1901.	1	3027
Rée P. I. Nürnberg (Berühmte Kunststätten Nr. 5)		
Reuchlin-Meldegg. System der Logik nebst Einlei- tung in die Philosophie Wien 1870.	1	976
Riat Georges. Paris (Berühmte Kunststätten) Leipzig- Berlin 1900.	1	3058
Ribot T. Choroby woli. Tłóm. Potocki J. K. Warszawa 1887.	1	1646
Riegel Herman. Die bildenden Künste. Frankfurt 1895.	1	3077
Peyer Roger (Walerya Morzkowska) Historia sztuki. Warszawa 1900.	1	3017
Ruskin John. Droga do sztuki. Tłóm. Koszutski. Warszawa 1900.	1	3003
Rzym papieży. Warszawa (b. r.)	1	2569
Sacken Ed. Katechismus der Baustile. 13. Aufl. Leipzig 1898.	1	3016
Schmick J. H. Dr. Nachirdische Fortdauer der Per- sönlichkeit. Leipzig 1890.		1980
— Die Unsterblichkeit der Seele. Leipzig 1890.		
— Die Erde kein Abschluss. Leipzig 1890.	1	1979
Schneider Robert. Die Erzstatue vom Helenenberge Wien 1893.	1	2324
Schoener Reinhold. Rom. (bez m. i r.)	1	2723
Schotten Herman. O cnocie albo żywocie człowie- kowi przystojnem. Wydawn. Akadem. umiej. w Krakowie. (Wydął Ptaszycki) Kraków 1891.	1	1963
Sizeranne Robert. Ruskin i kult piękna. Tłóm. Ant. Potocki. Lwów 1898.	2	2903
Skórski Aleksander. Jan Śniadecki wobec współczes- nej metafizyki niem. i dzisiejszych dążeń filoz. Lwów 1890.	1	1987
Słowacki E. Prawidła wymowy i poezyi. Wyd. 4. Wilno 1847.	1	67

Springer Anton. Handbuch der Kunstgeschichte (XVII. u. XVIII. Jhdt.) Leipzig 1896.	1	2508
Statkowski Julian. Przystępny wykład ekonomii społecznej i moralnej Warszawa 1870.	1	957
Störing Gustaw. Vorlesungen über Psychopathologie Leipzig 1900	1	3019
Strümpel Ludwig. Die pädagogische Pathologie. Leipzig 1899.	1	2974
Struve Henryk. Wykład systematyczny logiki. Warszawa 1868—70.	1	966
— Sztuka i piękno. Studya estetyczne. Warszawa 1892.	1	2816
— Wstęp krytyczny do filoz. Warszawa 1896.	1	2494
Sully James. Umysłowość ludzka Księga podręczna psychologii. Warszawa 1897.	2	2883
Szymański Roman. O siłach moralnych w ustroju społecznym. Poznań 1870.	1	960
Tennemann W. B. Rys historyi filozofii. Kraków 1836	1	1625
Thürmer N. Eine Logik für Schule, Haus u. Leben Wien 1857.	1	977
Tolstoj L. Co to jest sztuka? Warszawa 1901	1	3061
Veron Eugenius. Estetyka (tłóm. Lange A) Warszawa 1892.	1	2085
Vischer Fr. Th. Aesthetik oder Wissenschaft des Schönen. Stuttgart 1854.	4	156
Wahle Richard. Kurze Erklärung der Etik v. Spinoza. Wien-Leipzig 1899.	1	3031
Wundt Wilhelm. Völkerpsychologie. Leipzig 1900.	1	3013
— Grundriss der Psychologie. Leipzig 1898.	1	2877
Ziemięcka E. Zasady filozofii katolickiej Lwów 1860.	1	10

IV. Pedagogia, dzieła, wkraczające w zakres szkolnictwa.

Bain Alex. Nauka wychowania. Przekład z angielskiego pomnożony rozdziałem o wykładzie jęz. polskiego. Warszawa 1880.	1	1214
Baranowski Mieczysław. Pedagogika i dydaktyka dla lud. seminaryów naucz. Lwów 1888	1	1821
— Nauka poglądu. Przewodnik metodyczny. Lwów 1890.	1	2112
— Historia szkół ludowych król. miasta Lwowa. Lwów 1896.	1	2952
Baumeister A. Die Einrichtung und Verwaltung des höheren Schulwesens in den Kulturländern von Europa und in Nordamerika. München 1897	1	2557

	Hość tomów	L. inw.
Benoni Karol. Sprawozdanie z czynności komisji do rozpatrzenia spraw szkół średnich. Lwów 1881.	1	858
Bericht über österr. Unterrichtswesen aus Anlass der Weltausstellung. Wien 1873.	2	903
Bielska Marya. Historia pedagogii. Lwów 1890.	1	1868
Bornemann Karl. Die wichtigsten Vorordnungen u. Erlasse oesterr. Schulbehörden, welche auf Schüler-Bibliotheken Bezug haben Znaim 1886.	1	2309
Brunner J. N. Kathol. Religionslehre. München 1898.	1	2761
Bun Samuel. Die Simultan-Schule. Gr. Kanisza 1879.	1	904
K. Czeżyński. Jak powinna wyglądać szkoła średnia? Rzeszów 1900.	1	3020
Cenar Edmund. Gry gimnastyczne młodzieży szkolnej. Lwów 1891.	1	1950
Chelmecki A. Rzecz o zasadzie w umiejętności wychowania. Kraków 1867.	1	875
Die Communschule in Chicago. Mannheim 1869.	1	879
Cyfrowicz Leon. Nowe przepisy egzaminacyjne dla kandydatów na nauczycieli w gimnazyach i szk. realnych Kraków 1884.	1	2431
Czerkawski Euzebiusz. Rozprawy i wnioski komisji powołanej 1879 do zbadania sprawy reformy gimnazyów. Lwów 1882.	1	1725
Der öffentliche Unterricht im Lichte der Verfassung. Wien 1863	1	877
Edmond Demolins. L'Education nouvelle. Paris (b. d.).	1	2927
Denkschrift über die Verhältnisse der österr. Mittelschulen. Wien 1862.	1	873
Dettweiler P. Didaktik und Methodik. Griechisch. (Baumeister Handbuch der Erziehung und Unterrichtslehre für höhere Schulen). München 1898.	1	2762
Dietz L. J. d'Arma. Przewodnik teoretyczno-praktyczny w nauce śpiewu zbiorowego dla szkół ludowych i seminarium nauczycielskiego. Przemysł 1893.	2	2281
Dittes Friedr. Geschichte der Erziehung und des Unterrichtes. Leipzig 1876.	1	1413
Dygasiński Adolf. Jak się uczyć i jak uczyć innych? Warszawa 1889.	1	1772
Dzieduszycki Wojciech. Listy o wychow. Lwów 1892	1	2091
Einige Worte über Kindererziehung. Ludwigsburg. 1859	1	874
Emmens Edward. Najnowsze wychowanie, cel jego i warunki. Warszawa 1871.	1	881
Encyklopädie der Pädagogik, bearbeitet von einem Vereine praktischer Lehrmänner. Leipzig 1860.	2	862
Encyklopedia wychowawcza. Warszawa 1881—1901.	5	3047

Entwurf einer Disciplinarordnung für österr. Gymnasien u. Realschulen. Wien 1891.	1	2309
Entwurf der Organisation der Gymnasien u. Realschulen in Österr Wien 1849	1	890
Fleischner Ludwig. Das Recht der Realschule. Wien 1886.	1	2225
Fries Wilhelm. Die Vorbildung der Lehrer f. d. Lehramt. München 1895.	1	2488
Gustaw Fröhlich. Die deutsche Erziehungslehre. Dresden 1899.	1	2888
Geschichtsunterricht. Über die Nothwendigkeit einer gründlichen Reform des Lehrplanes. Leipzig 1870.	1	882
Die Gesetze u. Vorschriften über das gesammte Volksschulwesen für die im Reichsrathe vertr. Königr in Österr. Wien 1871	1	1593
Göpfert. Der Inductionsglobus. Methodische Bemerkungen. Rostok 1878.	1	1095
Gratzy Oskar. Hilfsbüchlein zur Einführung der Jugendspiele an Gymnasien und Realschulen. Leibach 1891.	1	1919
Bruno Hanschmann. Pädagogische Strömungen an der Wende des Jahrhunderts. Leipzig 1896	1	3037
Harwot Jerzy. Zasady wychowania Herberta Spencera i Alexandra Baina. Przemyśl 1881.	1	1242
Heltferich Adolf. Die Schule des Willens. Berlin 1858	1	172
Heppe H. Geschichte des deutschen Volksschulwesens. Gotha 1858.	5	865
Hornig E. u. Warhanek. Die Realschule ein Organ für technische Lehranstalten u. Fachschulen. Wien 1857.	2	856
Hübl Franz. Handbuch für Directoren. 2. Aufl. Prag. 1878.	1	1179
— Normalien-Index für die österreichischen Mittelschulen. Brux 1888.	1	1733
Hückel Edward. Rys pedagogiki. Lwów. 1868.	1	869
Aleksander Jablonowski. Akademia kijowsko-mohilańska. Zarys historyczny. Kraków 1900.	1	2929
Jackowski Felicyan. Nauka stenografii polskiej. Lwów 1868.	1	1060
Jahresbericht des k. k. Ministeriums für Cultus u. Unterricht. Wien 1870. 71, 74.	3	884
Jaro Paul. Anleitung zur Ertheilung des Turnunterrichtes an österr. Realschulen. Wien 1870.	1	1215
Joos August. Das badische Gesetz v. 8. März 1868 über den Elementarunterricht. Heidelberg 1870.	1	885

Jański Ludwig. Truppschulen des k. k. Heeres zur Heranbildung des Offiziersnachwuchses. Wien 1874	1	698
Jordan Heuryk. O zabawach młodzi. Kraków 1891.	1	1907
Karbowiak Antoni. Dzieje wychow. i szkół w Polsce w wiekach średnich. Petersburg. 1898	1	2627
Katalog wystawy szkół ludowych i średnich galicyjskich 1894. Lwów 1894.	1	2300
Kamiński Antoni. Słowo o wychowaniu dzieci. Warszawa 1858.	1	39
Kelner L. Dr. Zur Pädagogik der Schule und des Hauses. Aphorismen. Essen 1874	1	908
Klethe A. C. Zur Beurtheilung und Würdigung des deutschen Realschulwesens. Breslau 1857.	1	857
Kolbe Josef. Zeitschrift für das Realschulwesen Jahrg. 1879—1901. Wien.	22	1154
Wł. M. Kozłowski. Co i jak czytać? Warszawa 1900.	1	2967
Kühnast Ludwik. Gymnasien und Realschulen. Parallele. Rostenburg 1859.	1	978
Kunz Karl, Trzaskowski Bron. u. Pawlica Johann. Organisationsentwurf der öst. Einheitsmittelschulen. Krakau 1893.	1	2121
Kunzek Thomas. Hymni sacri melodiis ad usum juventutis. Leopoldis 1859.	1	1037
L. K. Kilka uwag o potrzebie zaprowadzenia stenografii jako przedmiotu obowiązkowego w szkole średniej. Lwów 1872	1	1930
Die XIX. allg. deutsche Lehrerversammlung in Wien im J. 1870. Wien 1870	1	886
Lechner Ludwig. Schule u. Jugendspiel. Leitfaden für Freunde des Jugendspieles u. Spielleiter. Wien 1896	1	2505
Loth J. Die Real-Schulfrage. Leipzig 1870.	1	887
Lukas Gustaw. Der Turnunterricht an den Realschulen Österreichs. Wien 1884.	1	1428
Ernst Lüttge. Die Bildungsideale der Gegenwart. Leipzig 1900.	1	3038
W. Lutosławski. O wychowaniu narodowem. Kraków 1900.	1	2959
Luzkiewicz Antoni. Szkolnictwo na podstawie historycznego rozwoju. Lwów, 1872.	1	1412
Marczewski Bolesław. Towarzystwo pedagogiczne w obronie praw stanu nauczyciel. Lwów 1894.	1	2338
Marenzeller E. Normalien für die Gymnasien und Realschulen in Oesterr. Wien 1889	1	2847

Matauszek P. T. Normalien Nachschlagebuch für Lehrer. Prag 1857. 1	1	889
— Normalien Nachschlagebuch für Lehrer u. Directoren. Prag 1857.	1	888
— Normalien Nachschlagebuch für Directoren u. Profes. nebst Supplement-Heft. Prag 1869.	1	889
— Normalien Nachschlagebuch 4. Aufl. Wien 1895.	1	1164
Matthaci Adalbert. Zeichnen und die künstlerische Erziehung in den höheren Schulen. München 1895	1	2486
Matthias Adolf. Praktische Pädagogik. für höhere Lehranstalten. München 1895.	1	2481
Mattias Theodor. Aufsatzsünden. Leipzig 1897.	1	2977
Molnar A. Pädagogische Studien in der Schweiz u. in Baiern. Pest 1871.	1	891
Münch M. C. Universal-Lexicon der Erziehung und Unterrichtslehre Augsburg 1860	3	863
Muzeum. Czasopismo wyd. przez Tow. nauczycieli szkół wyższych. Lwów 1885–901	17	1540
Nesper E. Anleitung zur physischen Erziehung d. Jugend. Leipzig 1858.	1	860
Neue Bahnen. Monatsschrift für Haus, Schul- und Gesellschafts-Erziehung Wiesbaden 1896.	1	2459
Niektóre uwagi, dotyczące reformy szkół średnich klasycznych. Rzeszów 1881.	1	1163
Ostojka Kajetan. Projekt do reformy szk. Rzeszów 1881.	1	1171
Parasiewicz Sz. Krótki przegląd myśli pedagogicznych, zawartych w dziele J. A. Kamińskiego „Wielka Dydaktyka“. Lwów 1884	1	2168
Piramowicz Grzegorz. Powinność naucz. Lwów 1894	1	2339
Plany nauki dla szkół ludowych pospolitych i wydziałowych. Lwów 1875	1	909
Poliński J. Biblioteka stenograficzna, zawierająca kompletną naukę stenografii polskiej. Lwów 1868	1	1058
— Nauka praktycznej stenogr. Zeszyty 1—4 Lwów 1863—66.	4	1057
Politische Verfassung der deutschen Volksschulen Wien 1847.	1	870
Przegląd pedagogiczny. Czasopismo poświęcone wychowaniu szkol. i dom. Warszawa 1896, 7 i 8	1	2472
Das Realgymnasium. Vom Director eines Realgymnasiums. Prag 1864	1	913
Reglement der Einwohner-Mädchenschule in Bern. Bern 1874.	1	1125

Reinhold F. A. Die Gefahren für die Sittlichkeit unserer Jugend. Wien 1868.	1	893
Riecke G. A. Erziehungslehre. Stuttgart 1870.	1	878
Rink Antoni. Dom rodzinny a szkoła. Tarnów 1892	1	2111
Rotter Jan. Jak przedstawiają się dziś uzupełniające szkoły przemysłowe w kraju. Kraków 1891.	1	2171
Rousseau J. J. Emile, ou de l'education. Paris 1893.	1	2528
Samolewicz i Benoni. Gimnazya i szkoły realne pruskie a nasze ze względu na organizację. Lwów 1871.	1	894
Schiller Herman. Handbuch der praktischen Pädagogik für höhere Lehranstalten. Leipzig 1894.	1	2470
Schrader Wilh. Erziehungs- und Unterrichts-Lehre für Gymnasien und Realschulen. Berlin 1868.	1	1929
Schreber M. G. Ein ärztlicher Blick in das Schulwesen. Leipzig 1858	1	858
Schröder Karl. Leitfaden beim Unterricht in geometrischen Freihandzeichnen. Pest 1871.	1	1785
Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie Galicyi w okresie 1871—1896. Lwów 1897.	1	2643
Seredyński Hipol. Metoda nauczania geografii. Kraków 1864	1	335
Siegel Franz. Die Nothwendigkeit der Vereinigung beider Mittelschulen zu Realgymn. Brux 1868.	1	914
Simon Max. Didaktik und Methodik der einzelnen Lehrfächer. München 1895.	1	2483
Śniadecki Jędrzej. O fizycznym wychowaniu dzieci. Wilno 1857.	1	38
Sobieski Stanisław. Metoda uczenia języków obcych Rzeszów 1878	1	1133
— Zasady wychowania i nauki. Lwów 1873.	1	907
— O ławce szkolnej. Lwów 1870.	1	895
Spartacus. O wiecach i o towarzystwie oświaty ludowej. Poznań 1872.	1	896
Simon Juliusz. Rzecz o szkole. Kraków 1866.	2	864
Sprawa szkół ludowych i wychowania początkowego w Galicyi na tegorocznej sesyi sejmowej. Kraków 1871.	1	1414
Sprawozdanie z pierwszej konferencyi dyrektorów szkół średnich galicyjskich, odbytej dnia 27. 28 i 29 marca 1893 we Lwowie. Lwów 1893.	1	2275
Sprawozdanie z drugiej konferencyi dyrektorów szkół średnich galicyjskich, odbytej dnia 24 i 25 kwietnia 1899 we Lwowie. Lwów 1900.	1	3064
Szkoła. Pismo poświęcone sprawom szkół. Lwów 1868—1869.	6	905

	Ilość tomów	L. inw.
Thomas H. Suggestya w wychow. Warszawa 1897.	1	2529
Toischer Wendelin. Theoretische Pädagogik u. all- gemeine Didaktik. München 1896.	1	2480
Uczytel. Lwów 1873.	2	906
Der Unterricht im Zeichnen an Fortbildungsschu- len. Wien 1874.	1	1788
Programm für den Unterricht im Turnen an den Realschulen in Österr. Wien 1882.	1	1787
Ullrich. Über die Reform des Lehrplanes der Real- schulen. Wien 1866.	1	872
Unterrichts u. Prüfungsordnung der Realschulen u. höheren Burgerschulen. Berlin 1859.	1	897
Ustawa krajowa i plan nauki dla szkół realnych w Galicyi. Lwów 1900.	1	3063
Ustawy i rozporządzenia , obowiązujące w szkołach średnich (zest. H. Kopia) Lwów 1900	2	3036
Verhandlungen der 42 sten. Versammlung deutscher Philologen u. Schulmänner im Jahre 1893. Leipzig 1894	1	2325
Verzeichnis der ungeeignet befundenen Jugend- schriften. Brünn 1886.	1	1539
Vorschrift über die Prüfung der Candidaten des Lehramtes an Gymnasien und Realschulen in Österreich. Wien 1884.	1	2445
Wagner S. Das Volksschulwesen in England. Stutt- gart 1864.	1	866
Teodor Weitz , Allgemeine Pädag. Langensalza 1899.	1	2886
Warhanek A. et Aug. Schmidt. Zeitschrift für die oesterreich.Realschulen (1859—1863) Wien.	5	1193
Weinwurm Rudolf. Allgemeine Musiklehre oder musikalische Elementarlehre. Wien 1878.	1	1132
Weisungen zur Führung des Schulamtes an den Gymnasien in Österr. Wien 1885.	1	1514
Wendt Gustaw. Der deutsche Unterricht und die philosophische Propädeutik. München 1896	1	2511
Wickenhagen Herman. Turnen und Jugendspiele. München 1898.	1	2661
Widmann Karol. Zapiski do historyi szkół ludo- wych w Galicyi, a w szczególności we Lwowie. Lwów 1891.	1	1921
Wierzbicki Daniel. Nauka o użyciu globusów. Kraków 1877.	1	1128
Wiesner Johann. Gemeinfassliche Unterrichtslehre für geistl. und weltliche Präparanden. Wien 1859	1	871
Wilhelm A. Praktische Pädagogik der Mittelschulen insbesondere der Gymnasien. Wien 1870.	1	899

Wiese L. Das höhere Schulwesen in Preussen. Berlin 1869.	2	898
Wunderlich Theodor. Methodik des Freihandzeichnens der Neuzeit. Bernburg (b. d.)	1	1609
Zange Fr. Didaktik und Methodik der einzelnen Lehrfächer. München 1895.	1	2482
— Evang. Religionsunterricht. München 1897	1	2579
Zarański Stanisław. Komisyja edukacyi narodowej a Rada szkolna krajowa Kraków 1870.	1	900
Zaruski Jan. Dawne wychowanie szkolne. Warsza- wa 1878.	1	1882
Zeitschrift für das Realschulwesen 1879—1901.	22	1154
— für pädagog. Psychologie. Berlin 1900—1.	2	2891
Zgórski-Kozłowski-Kuppenthal. Jak uczyć języka niemieckiego? Lwów 1873.	1	901
Ziegler Theobad. Geschichte der Pädagogik. (Bau- meister. Handbuch d. Erziehung u. Unterrichts- lehre für höhere Schulen) München 1895.	1	2479
Zippe. Die Lehramtsprüfungen der Candidaten. Wien 1862.	1	876
Zoeller Karol. Główne prawdy wychow. Brody 1879.	1	1189
Zuliński Józef. O znaczeniu astronomii i jej naucza- niu. Lwów 1874.	1	1818
— Higiena szkolna. Wydanie pośmiertne. Kraków 1886.	1	1583
Zur Reform der Mittelschulen der ewang. Landes- kirche in Siebenbürgen. Hermannstadt 1869.	1	910

STATYSTYKA ZAKŁADU.

I.

Skład grona nauczycielskiego z końcem roku szkolnego
1900 1901.

ZAKŁAD GŁÓWNY:

- A) Nauczyciele przedmiotów obowiązkowych:
1. **Gerstmann Teofil**, Dr. filozofii, c. k. Radca Rządu, dyrektor. uczył historii powszechnej w kl. V. a, razem trzy godziny tygodniowo.
 2. **Bobin Romuald**, zawiadowca bibl. uczniów, gospodarz kl. VI. a, uczył języka polskiego w kl. IV. b, V. a, V. b, VI. a, razem 14. godzin tygodniowo.
 3. **Fiałka Zdzisław**, uczył matematyki w kl. IV. a, V. a, V. b, VI. a, VI. b, razem 19 godzin tygodniowo.
 4. **Flach Józef**, Dr. filozofii, gospodarz VI. b kl., uczył języka niemieckiego w kl. III. b, VI. a, VI. b, VII., razem 17. godzin tygodniowo.
 5. **Gertowski Józef**, gospodarz II. b, kl., uczył języka polskiego w kl. I. c, II. b, III. b, IV. a i historii powszechnej w kl. I. c, II. b, III. b, razem 21 godzin tygodniowo.
 6. **Golczewski Kajetan**, gospodarz I. a kl., uczył geografii w kl. I. a, I. b, I. c, II. a, II. b, III. b, IV. a, IV. b, razem 21. godzin tygodniowo.
 7. **Grünberg Józef**, zawiadowca gabinetu geograficznego gospodarz IV. a kl., uczył historii powszechnej w kl. IV. a, IV. b, V. b, VI. a, VI. b, VII. razem 19 godzin tygodniowo.
 8. **Grzębski Edmund**, zawiadowca gabinetu rys. geom., uczył geometrii i rysunków geometrycznych w kl. IV. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b, VII. a, VII. b, razem 18. godzin tygodniowo.
 9. **Hićkiewicz Władysław**, gospodarz II. a kl., uczył języka polskiego w kl. I. a, I. b, II. a, III. a i historii powszechnej w kl. I. a, I. b, II. a, III. a, razem 23 godzin tygodniowo.
 10. **Jurkiewicz Szymon** na urlopie.
 11. **Ks. Myszkowski Tytus**, Dr. teologii, uczył religii w kl. V. VI. i VII., razem 3 godziny tygodniowo.

12. **Niemczykiewicz Konstanty**, gospodarz III. b kl., uczył rysunków odręcznych w kl. III. a, III. b, IV. a, IV. b, V. a, V. b, VI. a, razem 22 godzin tygodniowo.

13. **Passendorfer Artur**, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, uczył języka polskiego w kl. VI. b, VIII., języka niemieckiego w kl. IV. b, II. a, razem 17 godzin tygodniowo.

14. **Postel Paweł**, gospodarz V. b kl., uczył języka francuskiego w kl. III. a, III. b, V. b, VI. a, VI. b, VII., razem 20 godzin tygodniowo.

15. **Rogoyski Zdzisław**, Dr. praw, gospodarz I. b, kl., uczył języka niemieckiego w kl. I. a, I. b, razem 12 godzin tygodniowo.

16. **Sabat Bronisław**, gospodarz III. a kl., uczył języka niemieckiego w kl. I. c, II. b, IV. a, III. a, razem 21. godzin tygodniowo.

17. **Schaden Jan**, gospodarz I. c kl., uczył matematyki w kl. I. a, I. b, I. c, II. a, II. b, III. a, III. b. razem 21 godzin tygodniowo.

18. **Ks. Sieniatycki Maciej**, Dr. teologii, uczył religii w kl. I. a I. b, I. c, II. a, II. b, razem 10 godzin tygodniowo.

19. **Ks. Ślósarz Jan**, Dr. teologii, uczył religii w kl. III. b, IV. a, IV. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b, VII., razem 16. godzin tygodniowo.

20. **Sokołowski Antoni**, zawiadowca gabinetu chemicznego, uczył fizyki w kl. III. b, chemii w kl. IV. a, IV. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b, razem 20 godzin tygodniowo.

21. **Stefanowicz Antoni**, zawiadowca gabinetu rysunków odręcznych, fachowy inspektor dla nauki rysunków w szkołach średnich i seminariach nauczycielskich Galicji i Bukowiny, uczył rysunków odręcznych w kl. VI. b, VII. a, VII. b, razem 6. godzin tygodniowo.

22. **Szczęsnowicz Zbigniew**, gospodarz IV. b, kl., uczył matematyki w kl. IV. b, geometrii i rysunków geometrycznych w kl. II. a, II. b, III. a, III. b, IV. a, kaligrafii w kl. I. a, I. b, I. c, razem 19 godzin tygodniowo.

23. **Szuchiewicz Włodzimierz**, kawaler orderu Franciszka Józefa, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, uczył historii naturalnej w kl. I. a, I. b, I. c, II. a, II. b, V. a, V. b, VI. a, VI. b, VII., razem 20 godzin tygodniowo.

24. **Unczowski Henryk**, gospodarz V. a kl., uczył języka francuskiego w kl. IV. a, IV. b, V. a, języka niemieckiego w kl. V. a, V. b, razem 17. godzin tygodniowo.

25. **Winterowski Leonard** uczył rysunków odręcznych w kl. I. a, I. b, I. c, II. a, II. b, razem 20 godzin tygodniowo.

26. **Zbierzchowski Władysław**, zawiadowca gabinetu fizykalnego, gospodarz VII. kl., uczył fizyki w kl. IV. a, IV. b, VI. a, VI. b, VII., matematyki w kl. VII., razem 18 godzin tygodniowo.

Uwaga: Uczniowie wyznania ewangelickiego pobierali naukę religii razem z uczniami innych szkół średnich dwa razy w tygodniu w c. k. II. gimnazjum lwowskiem.

B) Asystenci:

1. **Bączalski Wiesław** do rysunków odręcznych.
2. **Łukaszewicz Jerzy** „ „
3. **Daszyński Mieczysław** do rysunków geometrycznych.

C) Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych:

1. **Cenar Edmund**, uczył gimnastyki 6 godzin tygodniowo.
2. Dr. **Łuczakowski Konstanty**, uczył języka rusk. 4 godz. tyg.
3. **Rotter Chaim**, uczył religii mojżeszowej 4 „ „
4. **Unczowski Henryk**, uczył języka angielskiego 2 „ „
5. **Zbierzchowski Władysław**, uczył śpiewu 4 „ „

F I L I A.

Skład grona nauczycielskiego z końcem roku szkolnego
1900/1901.

Nauczyciele przedmiotów obowiązkowych:

1. **Lityński Michał**, kierownik, uczył geografii w kl. I. d, II c, III. c i IV. c, razem 9 godzin tygodniowo.
2. **Berger Franciszek**, gospodarz kl. I. c, uczył języka polskiego w kl. I. d i II. c, matematyki w kl. II. c, rysunków geometrycznych w kl. II. c, III. c i IV. c, razem 21. godzin tygod.
3. **Jarecki Kazimierz**, uczył języka polskiego w kl. III. c, historii w kl. III. c, języka niemieckiego w kl. I. b, języka francuskiego w kl. III. c, razem 19. godzin tygodniowo.
4. **Łuszczyński Zygmunt**, gospodarz kl. II. c, uczył matematyki w kl. I. d, rysunków odręcznych I. d, II. c, III. c, i IV. c, kaligrafii w kl. I. d, razem 20 godzin tygodniowo.
5. **Ks. Myszkowski Tytus**, Dr. teologii, uczył religii gr. kat. w kl. I. d, II. c, III. c, i IV. c, razem 8 godzin tygodniowo.
6. **Paciorkiewicz Maurycy Michał** na urlopie.
7. **Rischka Robert**, gospodarz kl. IV. c, uczył języka niemieckiego w kl. II. c, III. c IV. c, razem 15 godzin tygodniowo
8. **Ks. Sieniatycki Maciej**, Dr. teologii, uczył religii rz. kat. w kl. I. d, II. c, III. c, i IV. c, razem 8 godzin tygodniowo
9. **Stahl Artur**, gospodarz kl. III. c, uczył języka polskiego w kl. IV. c, matematyki w kl. III. c i IV. c, fizyki w kl. III. c i IV. c, historii naturalnej w kl. I. d i II. c, chemii IV. c, razem 24 godzin tygodniowo.

II.

PLAN NAUKOWY

GALICYJSKICH SZKÓŁ REALNYCH.

(Dla kl. I—III. plan nowy, zatwierdzony rozporządzeniem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 1. maja 1900. L. 4202, dla kl. IV—VII. plan przejściowy w myśl reskryptu c. k. Rady Szkolnej krajowej z dnia 5. czerwca 1900. L. 11512.)

K l a s a I.

Religia (2 godziny na tydzień). Zasady katolickiej wiary i moralności.

Język polski (3 godziny na tydzień). Czytanie wzorów według wypisów. — Deklamacya. Należyte wygłaszanie z pamięci wzorowych utworów poetycznych, niekiedy ustępów prozaicznych. — Gramatyka: Elementarna nauka o zdaniu pojedynczym i o składni zgody; najważniejsze zdania poboczne; poznanie ważniejszych znaków pisarskich. Deklinacya imion. — Wypracowania piśmienne: cztery na miesiąc, a mianowicie: w pierwszym półroczu wyłącznie dyktaty, ułożone systematycznie, a obejmujące ważniejsze zasady i prawa pisowni; w drugim półroczu naprzemian dwa dyktaty i wypracowania stylistyczne, szkolne i domowe.

Język niemiecki (6 godzin na tydzień). Czytanie; uczenie się na pamięć słówek, zwrotów i całych ustępów; zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na podstawie stosownych pytań; tłumaczenia; rozmówki. Znajomość odmian regularnych i głównych zasad składni; ćwiczenia ortograficzne. — Co tydzień zadanie szkolne. Tematy: dyktaty, ćwiczenia ortograficzne dla praktycznej wprawy, pisanie z pamięci ustępów memorowanych, retrowersye.

Geografia (3 godziny na tydzień). Zasadnicze pojęcia z geografii, traktowane w sposób poglądowy, o ile są potrzebne do zrozumienia mapy. Ruch dzienny słońca względem budynku szkolnego i siedziby szkoły w rozmaitych porach roku; na tej podstawie oryentowanie się w najbliższym otoczeniu, na mapie i na globusie. Opisanie i wyjaśnienie oświetlenia i ogrzewania ziemi w obrębie kraju rodzinnego w ciągu całego roku, o ile te zjawiska zależą bezpośrednio od długości dnia i wysokości słońca. Przegląd orograficzny ziemi, tudzież położenie najgłówniejszych państw i miast

w poszczególnych częściach świata. Wprowadzenie do czytania na mapie z ciągłymi ćwiczeniami. — Próby rysowania najprostszych przedmiotów geograficznych w związku z mapą.

Historia (2 godziny na tydzień). Najważniejsze podania, osoby i zdarzenia z dziejów kraju rodzinnego.

Matematyka (3 godziny na tydzień). Układ dziesiątkowy: Pisanie liczb u Rzymian. Pierwsze cztery działania na liczbach całkowitych i ułamkach dziesiętnych, oderwanych i mianowanych. — Wyjaśnienie układu metrycznego miar i wag. Ćwiczenia w prostem wnioskowaniu. Podzielność liczb, rozkład na czynniki pierwsze; największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotność. Pierwsze 4 działania na ułamkach zwyczajnych. Zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne i na odwrót. Rachunek liczbami wielorakimi. Początki nauki form geometrycznych. Pojęcia zasadnicze geometrii i objaśnienie z poglądu brył elementarnych, jakoto: sześciannu, graniastopuła, ostrosłupa, walca, stożka i kuli. Objaśnianie najważniejszych form geometrii płaskiej i ich cech głównych na podstawie poglądu. — Zadania: cztery szkolne na półroczu, oprócz tego mniejsze ćwiczenia domowe.

Historia naturalna (2 godziny na tydzień). W pierwszym półroczu. Zwierzęta, mianowicie ssawce i ptaki. — W drugim półroczu: Rośliny, mianowicie wybór roślin zarodkowych, na których najłatwiej zaznaczyć można uczniów z zasadami zewnętrznej budowy rośliny.

Rysunki odręczne (4 godziny na tydzień) Rysowanie płaskich form ornamentu geometrycznego jako przygotowanie do ornamentu swobodnego. Łatwe ornamenta swobodne; kwiaty stylizowane; łatwe kształty naczyń w rzucie geometrycznym. — Materiał: ołówek, farba — Objaśnienia: Zastosowanie i znaczenie ornamentów rysowanych.

Kaligrafia (2 godziny na tydzień). Pismo zwykle łacińskie i niemieckie, pismo rondowe i igielkowe.

Gimnastyka (2 godziny na tydzień).

K l a s a II.

Religia (2 godziny na tydzień). Dzieje starego zakonu z uwzględnieniem chronologii i geografii biblijnej.

Język polski (4 godziny na tydzień) Czytanie wzorów według wypisów jak w kl. I. — Deklamacja jak w kl. I. — Gramatyka: Elementarna nauka o zdaniu złożonym. Powtórzenie deklinacji imion, odmiana słów. Nauka pisowni i interpunkcyi uzupełniona i rozszerzona. Ćwiczenia ortograficzne jak w kl. I. — Wypracowania piśmienne: trzy na miesiąc, na przemian dyktat, zadanie szkolne i domowe.

Język niemiecki (6 godzin na tydzień). Zdawanie sprawy z czytanych ustępów na podstawie stosownych pytań, retrowersya; dłuższe rozmówki, memorowanie słówek, zwrotów i całych ustępów. Powtórzenie odmiany regularnej, poznanie najważniejszych wyjątków. — Co tydzień wypracowanie piśmienne (z tych co miesiąc jedno domowe). Tematy jak w kl. I.

Geografia (2 godziny na tydzień). Zwięzłe powtórzenie pojęć zasadniczych geografii matematycznej. Ruch pozorny słońca w rozmaitych szerokościach; z tego wynikające różnice w oświetleniu i ogrzewaniu ziemi jako podstawa klimatów. — Azja i Afryka pod względem położenia i zarysu tudzież co do oro- i hydrografii, etnografii i topografii z uwzględnieniem stosunków klimatycznych, o ile je można wyjaśnić z ruchu pozornego słońca. Związek między klimatem a roślinnością, płodami krajów i zatrudnieniem ludów należy traktować tylko na niektórych przystępnych, jasno zrozumiałych przykładach. — Europa: pogląd na jej położenie i zarys na oro- i hydrografię. Państwa Europy południowej i Wielka Brytania według zasad podanych przy geografii Azji i Afryki. Początek ćwiczeń w szkicowaniu map.

Historia (2 godziny na tydzień). Najważniejsze osoby i zdarzenia z dziejów monarchii austro-węgierskiej z uwzględnieniem dziejów powszechnych.

Matematyka (3 godziny na tydzień). Powtórzenie nauki o ułamkach zwyczajnych. Rachunek liczbami niezupełnemi. Mnożenie i dzielenie skrócone. Rozwiązywanie zagadnień z reguły trzech prostej i złożonej za pomocą wnioskowania. Najważniejsze wiadomości o miarach, wagach i pieniądzech. Nauka o stosunkach i proporcjach z zastosowaniem do rozwiązywania zagadnień z reguły trzech prostej i złożonej. Rachunek procentu prostego, prowizji i dyskontu. Zadania jak w klasie I.

Historia naturalna (2 godziny na tydzień). W pierwszym półroczu: Zwierzęta, mianowicie dokończenie zwierząt kręgowych, potem zwierzęta bezkręgowie, szczególnie owady. W drugim półroczu: Rośliny, mianowicie dalszy ciąg nauki klasy pierwszej; przerobienie kilku roślin zarodnikowych i takich roślin zarodkowych, których obserwacja przedstawia większe trudności. Wdrażanie do zrozumienia podziału zasadniczego i rozpoznawanie najważniejszych grup roślinnych.

Geometria i rysunki geometryczne (2 godziny na tydzień). a) geometria (1 godzina). Zasady planimetrii do przystawiania włącznie. b) Rysunek geometryczny (1 godzina). Ćwiczenia, w używaniu przyrządów rysunkowych. Rysunek konstrukcyjny w związku z materiałem przerobionym i z uwzględnieniem łatwych form ornamentalnych według wzorów

Rysunki odręczne (4 godziny na tydzień). Rysowanie od ręki modeli geometrycznych pojedynczo i w grupach z poglądu. Ciąg dalszy rysowania ornamentów swobodnych z zastosowaniem farby. —

Materyał: Ołówek (w danym razie pióro) farba. — Objasnienia: Zasady rysunku perspektywicznego z poglądu. Wyjaśnienia o rozwoju i celu ornamentów.

Gimnastyka (2 godziny na tydzień).

K l a s a III.

Religia (2 godziny na tydzień). Żywot Pana Jezusa i dzieje apostołskie również z uwzględnieniem chronologii i geografii biblijnej.

Język polski (3 godziny na tydzień). Czytanie wzorów według wypisów. Czytanie, objaśnianie i zdawanie sprawy, jak w kl. I i II. Krótkie wiadomości o życiu i pismach cenniejszych pisarzy, z których dzieł wyjątki właśnie się czyta. Deklamacya jak w klasie I. — Gramatyka: Przysłówki, spójniki, przymyki. Składnia rządu. Prawidła pisowni. — Wypracowania piśmienne: dwa na miesiąc, na przemian szkolne i domowe.

Język niemiecki (5 godzin na tydzień). Swobodniejsza reprodukcya czytanych ustępów prozaicznych i poetycznych: uwzględnienie synonimów (zwrotów, podobną myśl wyrażających); uczenie się na pamięć. — Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o formach i składni rządu. — Co miesiąc trzy zadania (dwa szkolne, jedno domowe). — Tematy: retrowersye, reprodukcye ustępów w szkole czytanych, streszczenia

Język francuski (4 godziny na tydzień). Nauka czytania; memorowanie słówek, zwrotów i zdań; retrowersya i rozmówki. Najważniejsze prawidła odmian regularnych (rodzajnika, rzeczownika, przymiotnika, zaimka). Słowa posiłkowe; główne zasady konjugacyi regularnej; tworzenie najważniejszych czasów złożonych. — W 1. półroczu co tydzień krótki dyktat w ścisłym związku z wziętymi ustępami. W 2. półroczu co 4 tygodnie dwa dyktaty i jedno wypracowanie szkolne. Tematy do dyktatów jak w 1. półroczu; do zadań szkolnych: pisanie z pamięci memorowanych ustępów, retrowersye.

Geografia (2 godziny na tydzień). Geografia tych krajów europejskich, których nie traktowano w klasie II. z (wyłączeniem monarchii austriacko - węgierskiej); geografia Ameryki i Australii według zasad podanych w geografii w kl. II., mianowicie także co do wyjaśnienia stosunków klimatycznych. Ćwiczenia w szkicowaniu map.

Historia (2 godziny na tydzień). Podania o bogach i bohaterach z historyi Greków i Rzymian.

Matematyka (3 godziny na tydzień). Początki arytmetyki ogólnej. Nauka o czterech działaniach głównych na liczbach ogólnych o jednym i więcej wyrazach z wyłączeniem rachunku ułamkami. Podnoszenie do kwadratu i do sześciannu wyrażeń algebraicznych jedno- i wielowyrazowych, tudzież liczb dziesiętnych. Wyciąganie pierwiastka

kwadratowego i sześciennego z liczb dziesiętnych. Ciągłe ćwiczenia w rachowaniu liczbami szczególnymi w celu utrwalenia wiadomości arytmetycznych z klas poprzednich, ćwiczenia w rachunku podziału. Wypracowania pism. jak w kl. I.

Fizyka (3 godziny na tydzień). Wstęp: Rozciągłość i nieprzenikliwość ciał, stany skupienia; ruch i jego cechy, bezwładność Siła, jej punkt przyłożenia, kierunek i wielkość. Pojęcie dwu sił równych: przedstawienie sił za pomocą odcinków. — Nauka o ciężkości - Kierunek ciężenia na ziemi, ciężar, jednostka ciężaru, środek ciężkości, rodzaje równowagi ciała podpartego. Dźwignia, waga równoramienna i waga rzymska, blok stały. Ciężar właściwy, gęstość względna.

Nauka o siłach molekularnych: Podzielność, drobina, dziurkowatość, spójność, przyczepność. Sprężystość, prawo sprężystości na ciągnięcie. waga sprężynowa.

Nauka o ciałach płynnych: Własności charakterystyczne tych ciał. Rozchodzenie się ciśnienia, powierzchnia poziomu. Ciśnienie hydrostatyczne. Reakcja wody wypływającej. Naczynia połączone (zjawiska włoskowatości). Zasada Archimedes'a. Łatwiejsze przypadki wyznaczenia ciężaru właściwego przez obserwację parcia płynów. Pływanie ciał. Areometr podziałkowy.

Nauka o ciałach gazowych: Własności charakterystyczne tych ciał. Ważenie powietrza, barometr, manometr, prawo Mariotta. Pompy wodne i pompy pneumatyczne Lewar. Balon powietrzny.

Nauka o cieple: Wrażenie ciepła, temperatura. Zmiana objętości przez ciepło. Termoskopy, termometry ciepło właściwe. Przewodzenie ciepła, doświadczenie główne o promieniowaniu ciepła. Wyjaśnienie pór roku na podstawie ruchu ziemi około słońca. Zmiana stanu skupienia. Prężność par. Zasada maszyny parowej. Źródła ciepła.

Nauka o magnetyzmie: Magnesy naturalne i magnesy sztuczne, igła magnesowa, działanie wzajemne dwu biegunów magnetycznych. Magnetyzowanie przez rozdział, przez pocieranie. Magnetyzm ziemi, pojęcie zboczenia i nachylenia z powtórzeniem odpowiednich wiadomości zasadniczych z astronomii Busola.

Nauka o elektryczności. Elektryzowanie przez tarcie, przez udzielanie. Przewodzenie elektryczności. Dwa rodzaje stanu elektrycznego. Elektroskopy. Siedziba elektryczności. Działanie kończyn. Elektryzowanie przez rozdział. Najzwyklejsze przyrządy do wytwarzania i gromadzenia elektryczności Burze. Gromochrony. — Ogniwo i stos Volty, dowód biegunowości elektrycznej. Prąd elektryczny. Najzwyklejsze ogniwa galwaniczne. Wytwarzanie ciepła i światła przez prąd. Elektroliza (rozkład wody i galwanoplastyka). Działania magnetyczne prądu. Telegraf Morsego. Zasadnicze doświadczenia o indukcji elektrycznej. Telefon i mikrofon. Termoelektryczność.

Geometrya i rysunki geometryczne. (2 godziny na tydzień).

a) *geometrya* (1 godzina). Ciąg dalszy i dokończenie planimetrii. Równość i przekształcenie powierzchni figur płaskich. Obliczanie powierzchni, proporcjonalność i podobieństwo w związku z odpowiednim materiałem nauki matematyki w tej klasie.

b) *rysunek geometryczny* (1 godzina) Rozszerzenie rozpoczętych w klasie drugiej konstrukcyi na podany wyżej materiał naukowy.

Rysunki odręczne. (4 godziny na tydzień). Ciąg dalszy rysunku perspektywicznego według trudniejszych modeli pojedynczych lub ugrupowanych; ciąg dalszy rysowania płaskich ornamentów polichromicznych. Przejście do ornamentów plastycznych — Materiał: Ołówek (w danym razie pióro) kredka, farba — Objaśnienia: Wyjaśnienie ornamentów rysowanych co do stylu, celu i zastosowania. Wiadomości o barwach i harmonii barw. Ciąg dalszy objaśnienia zjawisk perspektywy i cieniowania przy rysowaniu z modeli.

Gimnastyka (2 godziny na tydzień).

K l a s a I V.

Religia (2 godziny na tydzień). Wyjaśnienie ważniejszych obrzędów kościelnych z podaniem powodu i czasu ich wprowadzenia.

Język polski (3 godziny na tydzień). Czytanie wzorów jak w klasie III. Uwzględnienie listów i innych zwykleszych pism praktycznych. Najważniejsze wiadomości o głównych rodzajach poezyi i prozy w związku z lekturą. Opowiadania z mitologii Greków i Rzymian.* Deklamacya jak w kl. I. — Gramatyka: składnia w obrębie czasownika. Systematyczna nauka o zdaniach złożonych i okresach. Powtórzenie całego materiału gramatycznego w ogólniejszych zarysach. — Ćwiczenia piśmienne jak w kl. III.

Język niemiecki (4 godziny na tydzień). Reprodukcyje jak w kl. III.; uczenie się na pamięć. — Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o zdaniu; uzupełnienie składni rzędu. — Co miesiąc trzy zadania (2 szkolne, 1 domowe). — Tematy; retrowersye, reprodukcyje, opowiadania, opisy, listy.

Język francuski (3 godziny na tydzień). Zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na podstawie stosownych pytań; retrowersye; dłuższe rozmówki; memorowanie słówek, zwrotów i całych ustępów. — Powtórzenie i uzupełnienie odmian regularnych (przymiotnika, liczebnika, zaimka); nauka o przysłówku i przyimku: najzwyklejsze czasowniki nieregularne. — Co 4 tygodnie jeden dyktat, jedno zadanie szkolne i jedno domowe. Tematy do wypracowań jak w klasie III. przy cokolwiek zwiększonych wymaganiach.

*) Od roku szkol. 1903 nie będzie mitologia przedmiotem nauki przy języku polskim.

Geografia (2 godziny na tydzień). Położenie tudzież geografia fizyczna i polityczna Austro-Węgier z wyłączeniem części statystycznej, lecz z dokładnem uwzględnieniem płodów poszczególnych krajów, zatrudnienia ludności, stosunków komunikacyjnych i kultury ludów. Ćwiczenia w swobodnem rysowaniu łatwiejszych szkiców kartograficznych.

Historia (3 godziny na tydzień). Dzieje starożytne, głównie (Greków i Rzymian, ze szczególnem uwzględnieniem momentów z historii kultury z ciąglem uwzględnieniem geografii.

Matematyka (3 godziny na tydzień). Arytmetyka ogólna: Powtórzenie, uzasadnienie i rozszerzenie nauki o pierwszych czterech działaniach na liczbach ogólnych i szczególnych, całkowitych i ułamkowych. Uzasadnienie najprostszych reguł podzielności liczb układu dziesiętkowego. Teoria największej wspólnej miary i najmniejszej wspólnej wielokrotności, zastosowania do wielomianów. Równania stopnia pierwszego o jednej i więcej niewiadomych z zastosowaniem do rozwiązywania ważniejszych zagadnień praktycznych. — Nauka o stosunkach i proporcjach z liczbami ogólnymi z zastosowaniami. Zadania jak w klasie I.

Fizyka (2 godziny na tydzień). Nauka o ruchu: Ruch jednostajny, ruch jednostajnie zmienny, spadek wolny, opór powietrza, rzut pionowy w górę. Składanie i rozkładanie ruchów. Rozwiązanie wykresne rzutu poziomego i rzutu ukośnego. Związek między siłą, masą, a przyspieszeniem. Równoległobok sił. Ruch na równi pochyłej. Tarcie. Wahadło. Siła odśrodkowa, ruch centralny. Wyjaśnienie obrotu ziemi około osi i jej obiegu około słońca. Wypadkowa sił równoległych o tym samym kierunku na podstawie oświadczeń: bliższe określenie środka ciężkości. Powtórzenie i doświadczenia wyznaczenie warunków równowagi i dźwigni, kołowrotu, bloka stałego i bloka ruchomego, wielokrażka i równi pochyłej z uwzględnieniem pracy wytworzonej i pracy zużytej. Główne zjawiska uderzenia się ciał sprężystych.

Nauka o głosie: Powstawanie głosów. Rozchodzenie się głosu objaśnione doświadczeniami. Prędkość głosu, odbijanie się głosu. Rodzaje głosów; siła i wysokość tonów; skala tonów; struny, widełki strojkowe, piszczałki. Odbieranie. Narząd słuchowy.

Nauka o świetle: Źródła światła. Prostoliniowe rozchodzenie się światła. Cień. Fazy księżyca, zaćmienie. Ciemnia optyczna. Siła oświetlenia, prawo odbijania się światła, obrazy w zwierciadłach płaskich i kulistych. Załamywanie się światła (jakościowo). Przechodzenie światła przez płyty, graniastopy i soczewki. Obrazy w soczewkach, ciemnia fotograficzna, oko, akomodacja, okulary, widzenie przedmiotów trwanie wrażeń świetlnych, kąt widzenia, lupa, mikroskop. Lunety dioptryczne, barwy uzupełniające, barwa ciał wskutek pochłaniania światła. Tęcza.

Chemia (3 razy na tydzień). Doświadczenia objaśniające różnicę między zjawiskami fizycznymi a chemicznymi. Krótka charakterystyka

najważniejszych pierwiastków i ich połączeń, połączona z nauką poglądową najważniejszych minerałów i skał. — Olej skalny: przykłady węglowodorów, alkoholów i kwasów. Krótkie uwagi o tłuszczach i mydlach. Węglowodany Fermentacja. Najważniejsze połączenie sinu. Benzol i kilka jego najważniejszych połączeń pochodnych. Żywice (terpentyna). Olejki eteryczne (olej terpentynowy). Ciała białkowate.

Geometria i rysunki geometryczne (2 godziny na tydzień).

a) Geometria. Zasady stereometrii. Najważniejsze twierdzenia o wzajemnem położeniu prostych i płaszczyzn ze względu na potrzeby nauki o rzutach. Graniastosłup, ostrosłup, walec, stożek i kula. Wyznaczenie powierzchni i objętości tych brył. (Wzory odnoszące się do kuli, należy podawać bez dowodzenia).

b) Rysunek geometryczny. Przedstawienie punktów, odcinków, figur płaskich i łatwych brył geometrycznych za pomocą dwu rzutni prostopadłych sposobem poglądowym i w związku z materiałem naukowym stereometrii.

Rysunki odręczne (3 godziny na tydzień). Ciąg dalszy rysunku perspektywicznego według kształtów naczyń i innych odpowiednio dobranych wyrobów przemysłowo-artystycznych i technicznych, pojedynczo lub w grupach. Rysowanie bogatszych ornamentów polichromicznych i plastycznych, tudzież motywów z natury. Materiał: Ołówek (w danym razie pióro) kredka farba. — Objasnienia o stylach, barwach i cieniowaniu.

Gimnastyka (2 godziny na tydzień).

K l a s a V.

Religia (2 godziny na tydzień). W 1. półroczu historyczny przegląd głównych źródeł katolickiej nauki wiary i moralności. — W 2. półroczu dogmatyka katolicka.

Język polski (4 godziny na tydzień). Czytanie cenniejszych dzieł literatury polskiej wieku XVI. w związku z lekturą cenniejszych a charakterystycznych ustępów z dzieł tych autorów klasycznych (greckich i rzymskich) w przekładach, którzy byli wzorami dla autorów polskich. — Obowiązkowa lektura domowa. — Deklamacja jak w klasie I. — Wypracowania stylistyczne: siedm na półroczu, naprzemian szkolne i domowe.

Język niemiecki (4 godziny na tydzień). Ćwiczenia w reprodukcji szczegółowej lektury nowszych pisarzy, przeważnie prozaicznej. Memorowanie (deklamacja) Obowiązkowa lektura domowa. — Uzupełnienie wiadomości gramatycznych (ze składni rzędu, zdania i syzygu). — Co miesiąc 2 zadania (naprzemian domowe i szkolne). Tematy: streszczenia czytanych ustępów, opowiadania, opisy, przekłady z języka polskiego (na zadania szkolne).

Język francuski (3 godziny na tydzień). Zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na stosowne pytania: dłuższe rozmówki: próby samodzielnej reprodukcji czytanych ustępów; memorowanie zwrotów, zdań i całych ustępów. Uzupełnienie nauki o odmianach Czasowników nieregularnych, niepełne i nieosobowe; spójniki. Składnia rządu; składnia w obrębie czasownika (tryby i czasy). — Co 4. tygodnie jedno zadanie szkolne i jedno domowe. Tematy jak w klasach poprzednich: krótkie swobodne opowiadania; przekłady z języka wykładowego na język francuski.

Historia (3 godziny na tydzień). Dzieje starożytne a zwłaszcza Greków i Rzymian.

Matematyka (4 godziny na tydzień) Arytmetyka ogólna: Równania nieoznaczone stopnia pierwszego o dwu niewiadomych. Potęgi i pierwiastki; pojęcie liczb niewymiernych. Jednostka urojona. Równania stopnia drugiego o jednej niewiadomej i równania stopni wyższych o jednej niewiadomej, dające się sprowadzić do równań kwadratowych. Najprostsze przypadki równań kwadratowych o dwu niewiadomych. Nauka o logarytmach.

Geometria: Geometria płaska. Utwory zasadnicze geometrii płaskiej. Teoria równoległych. Twierdzenia o trójkącie aż do przystawiania włącznie: twierdzenia o kątach i cięciwach w kole, o trójkątach i czworokątach wpisanych i opisanych. Proporcjonalność odcinków podobieństwo figur; z tego wynikające twierdzenia o trójkącie i kole. Poprzeczne w trójkącie, harmoniczne rzędy punktów. Równość powierzchni, zamiana i podział powierzchni; obliczanie powierzchni. Wielokąty umiarowe pomiar koła. Niektóre zagadnienia o zastosowaniu algebry do geometrii. Zadania jak w kl. I.

Historia naturalna (2 godziny na tydzień) Botanika: Przegląd grup roślin w ich naturalnym porządku na podstawie zewnętrznej i (gdzie potrzeba) wewnętrznej budowy i czynności fizjologicznych rośliny wogóle; charakterystyka najważniejszych rodzin roślinnych na ich przedstawicielach, przyczem wykluczone są wszelkie zbyteczne szczegóły systematyczne.

Chemia (2 godziny na tydzień). Chemia nieorganiczna: Rozszerzenie i pogłębienie materiału naukowego kl. IV. w kierunku wykazania prawdziwości zjawisk chemicznych. Wyprowadzenie drogą eksperymentalną prawideł teoretycznych i doświadczalnych. Szczegółowe traktowanie wodoru, tlenu, azotu, węgla, tudzież najważniejszych połączeń tych pierwiastków; analogiczne traktowanie chloru, bromu, jodu, fluoru, siarki, boru, fosforu, arsenu, antymonu i krzemu. Krótka ogólna charakterystyka metali i szczegółowe omówienie tych metali i ich połączeń, które pod względem teoretycznym i praktycznym zasługują na szczególniejszą uwagę.

Geometria i rysunki geometryczne (3 godziny na tydzień). Powtórzenie najważniejszych twierdzeń o wzajemnem położeniu prostych i płaszczyzn. Systematyczne przeprowadzenie i należyte wyćwiczenie w rozwiązywaniu zagadnień zasadniczych geometrii wykresnej

o punktach, prostych i płaszczyznach, uwzględniając przy sposobności także rzutnię krzyżową. Rzuty figur płaskich i wyznaczenie ich cieniów rzuconych na rzutnię. Wykreślenie koła z jego kładu. Wyprowadzenie najważniejszych własności elipsy z analogicznych własności koła w związku z jego kładem.

Rysunki odręczne (3 godziny na tydzień). Rysunek figuralny: Wyjaśnienie budowy anatomicznej głowy ludzkiej, najważniejsze wiadomości o proporcji i różnicy wieku. Ćwiczenia w rysowaniu konturów, następnie w półcieniach i cieniach pełnych, rysowanie według wzorów i odlewów gipsowych.

Gimnastyka (2 godziny na tydzień).

K l a s a VI.

Religia (2 godziny na tydzień). Etyka katolicka.

Język polski (3 godziny na tydzień). Czytanie celniejszych dzieł literatury polskiej od początku XVII. wieku do r. 1822 w związku z lekturą celniejszych a charakterystycznych ustępów z autorów klasycznych (greckich i rzymskich) we wzorowym przekładzie. Mickiewicz. Ćwiczenia w wykładzie ustnym. Obowiązkowa lektura domowa. — Deklamacya jak w kl. I. — Wypracowania stylistyczne jak w kl. V.

Język niemiecki (4 godziny na tydzień). Pogląd na rozwój dzisiejszej literatury niemieckiej aż do Klopstocka; dokładniejsza, na lekturze celniejszych dzieł oparta, znajomość epoki klasycznej od Klopstocka do roku 1794, ze szczególnem uwzględnieniem Lessinga i Herdera, Podanie zasad poetyki i stylistyki. Deklamacya; obowiązkowa lektura domowa. — Co miesiąc 2 zadania (naprzemian szkolne i domowe). Tematy: opisy, tok myśli czytanych ustępów, łatwiejsze rozprawki, przekłady z języka polskiego (na zadanie szkolne).

Język francuski (3 godziny na tydzień). Dokończenie nauki gramatycznej; zwroty imiosłowowe, zdania przysłówkowe. Czytanie większych ustępów z prozy powieściowej i opisowej; wzory poezji epickiej i lirycznej; krótkie szkice biograficzne tych autorów, z których dzieł wyjątki właśnie się czyta; ćwiczenia ustne. Nauki udziela się w języku francuskim. — Co 4 tygodnie jedno zadanie szkolne i jedno domowe. Tematy: swobodna reprodukcya przerabianych w szkole ustępów powieściowych; streszczanie ustępów większych; przerabianie poematów opisowych na prozę: listy; przekłady na język francuski w ścisłem zastosowaniu do pewnych prawideł składni z zachowaniem zasady stopniowania aż do przekładu dzieł oryginalnych.

Historya (3 godziny na tydzień). — (2 godzin na tydzień): Dzieje średniowieczne. — (1 godzina na tydzień) historia kraju rodzinnego.

Matematyka (4 godziny na tydzień). Arytmetyka ogólna: Równania logarytmowe; wykładnicze Postępy arytmetyczne i postępy geometryczne. Rachunek procentu składanego. Rachunek rent. Powtarzania.

Geometria: 1. Trygonometria. Funkcje goniometryczne, rozwiązywanie trójkąta prostokątnego. Dalsze wzory goniometryczne. Rozwiązywanie wielokątów umiarowych. Twierdzenia główne, służące do rozwiązywania trójkątów ukośnokątnych z zastosowaniami. Łatwiejsze równania goniometryczne.

Stereometria: Najważniejsze twierdzenia o wzajemnem położeniu prostych i płaszczyzn w przestrzeni. Własności główne naroża w ogólności, a w szczególności naroża trójsściennego (naroże biegunowe). Podział i własności brył. Przystawanie i symetria. Podobieństwo i podobieństwo symetryczne brył. Powierzchnia i objętość graniastosłupa, ostrosłupa i ostrosłupa ściętego. Obliczanie objętości walca, stożka, stożka ściętego, tudzież powierzchni tych brył przy osiach prostopadłych do podstawy. Powierzchnia i objętość kuli, tudzież jej części o łatwych ograniczeniach. — Zadania jak w klasie I.

Historia naturalna (2 godziny na tydzień) Zoologia: Najważniejsze wiadomości o budowie ciała ludzkiego i czynnościach jego organów ze wskazówkami dyetetycznymi: przerobienie gromad zwierząt kręgowych i ważniejszych grup zwierząt bezkręgowych na podstawie ich zewnętrznej i wewnętrznej budowy, tudzież z uwzględnieniem stosunków rozwojowych, lecz z pominięciem wszelkich zbędnych szczegółów systematycznych.

Fizyka. (3 godziny tygodniowo).

Wstęp: Krótkie uwagi o zadaniu i metodzie fizyki. Powtórzenie nauki o rozciągłości i nieprzenikliwości ciał z klas niższych. Droбина, atom. Stany skupienia.

Mechanika: Wiadomości wstępne o ruchu. Ruch jednostajny i jednostajnie zmienny. Prawo bezwładności. Spadek wolny. Pomiar sił dynamiczny i statyczny. Ciężar. Opór powietrza. Rzut pionowy w górę. Określenie i miara pracy Siła żywa, energia. Składanie i rozkładanie ruchów, rzut pionowy i rzut ukośny. Ruch na równi pochyłej. Składanie i rozkładanie sił, przyłożonych do jednego punktu; wypadkowa sił, przyłożonych do punktu układu sztywnego Moment obrotu. Para sił. Środek ciężkości. Rodzaje równowagi; stałość. Maszyny proste na zasadzie zachowania pracy. Opory ruchu, niemożność tak zwanego „perpetuum mobile“. Waga równomierna i waga dziesiętna. Ruchy po liniach krzywych, siła dośrodkowa i siła odśrodkowa Ruch centralny. Wahadło matematyczne i wahadło fizyczne, to ostatnie tylko sposobem doświadczalnym (wahadło rewersyjne). Powtórzenie nauki o siłach molekularnych niższych z odpowiednim uogólnieniem i uzupełnieniem. Twierdzenie Torricelli'ego o wypływie, ciśnienie hydrodynamiczne w poziomej rurze wypływowej. Napięcie powierzchni, włoskowatość. Roztworza-

nie, dyfuzya. Powtórzenie mechaniki gazów z klas niższych z uzupełnieniem. Prawa Mariotta i Gay Lussaca. Wazenie gazów; obliczenie rozrzedzenia i zgęszczenia w pompach powietrznych; parcie w powietrzu. Barometryczne mierzenie wysokości. Wypływ gazów, dyfuzya, absorpcya.

Nauka o ruchu falowym: Prawa prostego ruchu drgającego, łatwe przypadki składania drgań, fale postępowe podłużne i poprzeczne, odbijanie się i interferencya fal, fale stojące, wszystko przeważnie sposobem wykreślnym i eksperymentalnym.

Akustyka: Powstawanie głosu. Rodzaje głosu. Wyznaczenie wysokości tonu. Skala dur i mol, trójdźwięk. Prawa drgania struny napiętej (monochord), tony górne. Siła tonu Barwa tonu. Odbieranie. Brzmiące pręty, płyty i błony. Piszczałki. Narząd głosowy. Rozchodzenie się głosu. Prędkość rozchodzenia się głosu, ubywanie siły głosu z odległością, odbijanie się i interferencya fal głosowych. Narząd słuchowy.

Chemia (2 godziny tygodniowo).

Chemia organiczna: Pojęcie związku organicznego. Wykazanie istotnych składników związku organicznego; wzory atomistyczne stosunkowe; wzory drobinowe; wzory empiryczne i wyrozumowane. Olej skalny. Metan, etan, propan, butan i pentan wraz z ich najważniejszymi połączeniami pochodnymi: kwas palmitowy, stearowy i ceratowy. Etylen i propylen oraz ich ważniejsze połączenia pochodne. Acetylen, najważniejsze połączenia alyliu, kwas olejowy; tłuszcze naturalne (mydła i świece); węglowodany, fermentacya alkoholowa. Najważniejsze związki siłowe. Krótkie omówienie mazi pogazowej. Benzol, toluol i ich najważniejsze połączenia pochodne. Dwu i trójfenylometan ze wskazaniem na barwniki smołowe. Indygo. Naftalina. antracen. Pirydyna, chinolina, akrydyna; najważniejsze alkaloidy. Olej terpentynowy, kamfora, kauczuk i gutaperka; żywice. Ciała białkowe.

Geometrya i geometryczne rysunki (3 godziny na tydzień). Rzuty prostokątne graniastosłupów, ostrosłupów, walców i stożków. Przekroje płaskie siatki, oświetlenie równoległe, tudzież łatwiejsze przypadki wzajemnych przenikań tych brył. Sposób powstawania w przestrzeni przecięć ostrokągu, ich konstrukcyje i rzuty. Wyrowadzenie najważniejszych własności tych krzywych z ich zastosowaniem do prowadzenia stycznych. Płaszczyzny styczne do powierzchni walców i stożków. Cienie rzucane na wewnątrz powierzchni walcowych i stożkowych.

Rysunki odręczne (2 godziny na tydzień) Ciąg dalszy rysunku figuralnego według odlewów gipsowych i trudniejszych wzorów. O ile czas wystarczy powtórzenie ćwiczeń w rysowaniu ornamentów i kształtów roślinnych z natury.

Gimnastyka (2 godziny na tydzień).

K l a s a VII.

Religia (2 godziny na tydzień). Przegląd historii kościelnej.

Język polski (4 godziny na tydzień). Czytanie cenniejszych dzieł literatury polskiej wieku XIX. w całości lub w dłuższych wyjątkach. Czytanie cenniejszych a charakterystycznych ustępów z autorów klasycznych (greckich i rzymskich) we wzorowym przekładzie. Ćwiczenia w wykładzie ustnym. Obowiązkowa lektura domowa. Deklamacja jak w kl. I. Ćwiczenia stylistyczne jak w klasie VI.

Język niemiecki (4 godziny na tydzień). Epoka klasyczna od r. 1794 do śmierci Göthego; pisarze austriaccy czasów nowszych. Pogląd na dzieje piśmiennictwa niemieckiego po śmierci Göthego. Deklamacja. Obowiązkowa lektura domowa. W I. półroczu 5 wypracowań (2 szkolne, 3 domowe), w 2. półroczu 4 wypracowania (przeważnie szkolne). Tematy: charakterystyki, rozprawki, sprawozdania z lektury szkolnej i domowej.

Język francuski (3 godziny na tydzień). Powtarzanie przy sposobności najważniejszych prawideł gramatycznych. Lektura dłuższych ustępów poetycznych (dramatów) i prozaicznych. Zarysy biograficzne tych autorów, z których dzieł wyjątki właśnie się czyta. Uwzględnienie rozpraw z dziedziny nauk przyrodniczych i technicznych. Nauki udziela się w języku francuskim. Wypracowania piśmienne jak w klasie VI.

Historia (4 godziny na tydzień) (3 godz. na tydzień przez cały rok): Dzieje nowożytne. (1 godz. przez I. pól.): Dzieje kraju rodzinnego ze szczególnem uwzględnieniem momentów z dziejów kultury. (1 godzina przez II. pól.): Przegląd statystyczny produkcji produktów surowych, przemysłu i handlu z uwzględnieniem stosunków analogicznych w wielkich państwach europejskich. Nauka o ustroju konstytucyjnym i o administracji monarchii ze szczególnem uwzględnieniem części monarchii reprezentowanej w Radzie państwa.

Matematyka (4 godziny na tydzień).

Arytmetyka ogólna: Zasady nauki o połączeniach. Dwumian Newtona dla wykładników całkowitych i dodatnich. Zasady nauki o prawdopodobieństwie.

Geometria: Trygonometria sferyczna: Najważniejsze własności trójkąta sferycznego, jego powierzchnia. Najważniejsze wzory do rozwiązywania trójkątów sferycznych prostokątnych i ukośnokątnych. Zastosowanie trygonometrii sferycznej i najprostrzych zagadnień astro-nomicznych.

Geometria analityczna: Geometria analityczna prostej, koła i przecięć stożkowych na płaszczyźnie na podstawie współrzędnych prostokątnych, a w niektórych ważniejszych przypadkach także współrzędnych biegunowych. Własności przecięć stożkowych ze względu na ogniska, styczne, normalne i średnice. Kwadratura elipsy i paraboli. Powtórzenie całego materiału naukowego klas

wyższych na przykładach odpowiednio dobieranych. Zadania jak w klasie I.

Historia naturalna (2 godziny na tydzień).

I. półrocze. *Mineralogia*: Przerobienie najważniejszych minerałów pod względem ich krystalograficznych, fizycznych, chemicznych i innych własności w systematycznym porządku, lecz z pominięciem wszelkich postaci rzadszych lub takich, którychby uczniowie na podstawie poglądu poznać nie mogli.

II. półrocze. *Zasady geologii*: Zwięzłe i krótkie przedstawienie przemian fizycznych i chemicznych z uwzględnieniem stosownych przykładów; najzwyczajniejsze skały i najważniejsze szczegóły o budowie gór, objaśnione o ile możliwości przykładami z bliskiego otoczenia. Krótki opis epok geologicznych; przy nauce o zwierzętach i roślinach przedhistorycznych należy często zwracać uwagę na odpowiednie typy dzisiejsze, a przy sposobności wskazywać na rodowe powinowactwo istot żyjących.

Fizyka (4 godziny na tydzień).

Zasady astronomii (kosmografii): Pozorny ruch dzienny sklepienia niebieskiego; czas gwiazdowy; spóhzędne odniesione do horyzontu i równika; wyznaczenie linii południkowej i wysokości bieguna. Wielkość i kształt ziemi. Obrót ziemi około osi (doświadczenie z walcikiem Toncatta) i zjawiska stąd wynikające. Ruch pozorny słońca, ekliptyka. Spóhzędne odniesione do ekliptyki. Prawdziwy i średni czas słoneczny. Rok słoneczny i rok zwrotnikowy. Dni przestępne. Ruch prawdziwy ziemi około słońca. Odległość słońca. Planety, krótkie wyjaśnienie ich ruchu pozornego. Prawa Keplera; wyprowadzenie prawa Newtona o ciężeniu powszechnym z praw Keplera. Odległość i ruch księżyca. Opisanie sposobu wyznaczenia średniej gęstości ziemi. Porównanie masy ziemi z masą słońca, przypływ i odpływ morza. Precesja punktów równonocnych, wyjaśnienie jej za pomocą giroskopu. Krótkie wiadomości o poszczególnych planetach, o kometach, gwiazdach spadających, gwiazdach stałych, gromadach gwiazd i mgławicach.

Nauka o cieple: Termometry, współczynnik rozszerzalności. Ilość ciepła, ciepło właściwe. Związki między ciepłem a pracą mechaniczną; mechaniczny równoważnik ciepła. Istota ciepła. Zmiany stanu skupienia z uwzględnieniem o ciepła zużytego lub wytworzonego. Krótkie wiadomości o parach nasyconych i parach przegrzanych. Gęstość par (ciężar drobinowy). Higrometria. Opady atmosferyczne. Maszyna parowa. Przewodzenie ciepła. Krótkie uwagi o promieniowaniu ciepła. Izotermy, izobary, wiatry.

Nauka o magnetyzmie i elektryczności

a) *Magnetyzm*: Powtórzenie zjawisk zasadniczych. Prawo Coulomba, natężenie bieguna, natężenie pola magnetycznego, linie sił magnetycznych. Położenie biegunów, moment magnetyczny. Elementa magnetyzmu ziemi.

b) Elektryczność statyczna: Powtórzenie doświadczeń zasadniczych o elektryzowaniu przez tarcie, udzielanie i rozdział; maszyna influencyjna. Prawo Coulomba i pomiar elektrostatyczny ilości elektryczności; pole elektryczne, najważniejsze wiadomości o potencyale w punkcie pola elektrycznego. Potencyał przewodnika. Scharakteryzowanie potencyału zapomocą doświadczeń. Pojemność, kondensatory (stała dielektryczność), energia elektryczna ciała naelektryzowanego Elektryczność atmosfery.

c) Prądy elektryczne: Różnica potencjałów w otwartem ogniwie galwanicznem, siła elektromotoryczna, zasadnicze doświadczenia Volty, stopy galwaniczne. Prąd elektryczny, jego pole magnetyczne, prawo Biot Savarta, bezwzględna jednostka elektromagnetyczna prądu i Amper. Busola stycznych Webera. Galwanometr zwierciadłowy. Prawo Ohma. Elektroliza, polaryzacja galwaniczna, ogniwa stałe, akumulatory. Wytwarzanie ciepła przez prąd. Prawo Joula, bezwzględne jednostki elektromagnetyczne oporu i siły elektromotorycznej, prawny Ohm i Volt. Oświetlenie elektryczne. Zjawisko Peltier'go. Prądy termoelektryczne. Pomiar oporu według metody podstawienia. Wyznaczenie oporu wewnętrznego i siły elektromotorycznej ogniw według metody Ohma. Rozgałęzienie prądu na dwie części. Pole magnetyczne zamkniętego przewodnika płaskiego. Działanie wzajemne dwu przewodników prądu. Pole magnetyczne solenoidu; teoria magnetyzmu Ampèra; elektromagnesy; zastosowania. Zjawiska zasadnicze diamagnetyzmu. Obróty elektromagnetyczne. Indukcja prądów z odwołaniem się na zasadę zachowania energii. Działanie fizyologiczne indukcji. Objasnienie maszyny magnetoelektrycznej i maszyny dynamoelektrycznej. Induktor Ruhmkorffa. Telefon i mikrofon.

Optyka: Powtórzenie nauki o rozchodzeniu się światła z klasy IV. Hipotezy o naturze światła. Wyznaczenie prędkości rozchodzenia się światła. Fotometria. Odbijanie się światła, wyjaśnienie na podstawie ruchu falowego. Obrazy w zwierciadłach płaskich i w zwierciadłach kulistych. Załamywanie się światła, uzasadnienie jego teoretyczne na podstawie ruchu falowego. Odbicie całkowite. Przechodzenie światła przez płytę, ograniczoną równoległymi ścianami płaskimi przez graniastosłup, minimum zboczenia, wyznaczenie współczynnika załamania. Soczewki, obliczenie i konstrukcja obrazów w soczewkach, aberacja sferyczna. Rozszczepianie się światła; zabarwienie obrazu w soczewce, soczewki achromatyczne. Wyjaśnienie tęczy sposobem wykreslnym. Spektrometr Widma emisyjne i absorpcyjne, najważniejsze wiadomości o analizie spektralnej, wyjaśnienie linii Fraunhofera; barwy ciał. Krótkie uwagi o fluorescencji i fosforescencji. Działanie chemiczne światła. Działanie termiczne światła, ciemne promienie ciepła; emisja i absorpcja promieni ciepła; ciała atermiczne i diatermaniczne. Promienie Röntgena.

Aparat projekcyjny, ciemnia fotograficzna, oko. Mikroskopy i lunety dioptryczne z krótkim wyjaśnieniem powiększenia. Interferencya, barwy cienkich płytek, pierścienie Newtona, uginanie się światła przez szparę. Polaryzacya przez odbicie i przez złamanie pojedyncze. Polaryzacya przez załamanie podwójne; płytki turmalinowe. Graniastosłup Nicola. Skręcenie płaszczyzny drgania (Sacharometr).

Geometrya i rysunki geometryczne (2 godziny na tydzień). Rzuty powierzchni kuli, jej przekroje płaskie, płaszczyzny styczne, tudzież walce i stożki styczne do kuli. Cienie własne i cienie rzucone na wypukłe i wklęsłe strony powierzchni walców, stożków i odcinków kuli. Powtórzenie najważniejszych partyi geometryi wykresłej na odpowiednio dobranych zagadnieniach i przykładach.

Rysunki odręczne (2 godziny na tydzień). Wykonanie zadań do egzaminu dojrzałości z materiału naukowego klas poprzedzających.

Uwaga: Dla ćwiczeń w szkicowaniu i w rysowaniu z pamięci zaleca się, aby uczniowie od kl. III. używali osobnych zeszytów.

Gimnastyka (2 godziny na tydzień)

Rozkład godzin.

Przedmiot	Klasa							Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Religia	2	2	2	2	2	2	2	14
Język polski	3	4	3	3	4	3	4	24
Język niemiecki . .	6	6	5	4	4	4	4	33
Język francuski . .	—	—	4	3	3	3	3	16
Geografia	3	2	2	2	—	—	—	9
Historia	2	2	2	3	3	3	4	19
Matematyka	3	3	3	3	4	4	4	24
Historia naturalna .	2	2	—	—	2	2	2	10
Fizyka	—	—	3	2	—	3	4	12
Chemia	—	—	—	3	2	2	—	7
Geometria i rys. geom.	—	2	2	2	3	3	2	14
Rysunki odręczne .	4	4	4	3	3	2	2	22
Kaligrafia	2	—	—	—	—	—	—	2
Gimnastyka	2	2	2	2	2	2	2	14
Razem	29	29	32	32	32	33	33	220
Język ruski	—	—	—	2	2	2	—	6

Przedmioty nadobowiązkowe:

Język ruski w 4. oddziałach po 1 godzinie tygodniowo. Uczęszczało 39 uczniów.

Język angielski w 2 oddziałach po 2 godziny tygodniowo. Początki języka angielskiego. Uczęszczało 27 uczniów.

Śpiew 2 w oddziałach po 2 godziny tygodniowo. Uczęszczało 76 uczniów.

Gimnastyka w 6 oddziałach po jednej godzinie tygodniowo. Każda lekcya ćwiczeń gimnastycznych składała się z ćwiczeń wolnych lub rzędowych i ćwiczeń na przyrządach. W porze wiosennej i letniej odbywano na boisku szkolnem pod koniec lekcyi gry gimnastyczne. Uczęszczało uczniów 240.

Uwaga: Uczniowie filii uczęszczali na naukę przedmiotów nadobowiązkowych do zakładu głównego.

Wykaz podręczników na r. szk. 1901/902.

Religia. W kl. I ks. Słószarz. Katechizm religii katol. Wyd. 1. i 2. W. kl. II. ks. Dąbrowski. Historia biblijna zakonu starego. Wyd. 1, 2 i 3. W kl. III. ks. Dąbrowski. Historia biblijna zakonu nowego. Wyd. 1, 2, 3 i 4. W kl. IV. ks. Jougan. Liturgika katolicka. Wyd. 1. i 2. W kl. V. Wappler-Świsterski. Nauka wiary katolickiej. W kl. VI. ks. Szczeklik. Etyka katolicka. W kl. VII. ks. Jougan. Historia kościoła katolickiego. Wyd. 1. i 2.

Język polski. W kl. I Konarski. Zwięzła gramatyka języka polskiego. Próchnicki i Wójcik. Wypisy polskie dla I. kl. Wyd. 2. i 3. W II. kl. Konarski. Zwięzła gramatyka języka polskiego. Próchnicki i Wójcik. Wypisy polskie dla II. kl. Wyd. 1. i 2. W III. kl. Małecki. Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 8. Czubek i Zawiliński. Wypisy polskie dla III. kl. W IV. kl. Małecki. Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 8. Próchnicki. Wzory poezyi i prozy. Wyd. 1. i 2. Zipper. Opowiadania z mitologii Greków i Rzymian. W V. kl. Tarnowski i Bobin. Wypisy polskie dla szkół realnych. Tom. I. Wyd. 1. i 2. Zathej. Antologia grecka. Zathej. Antologia rzymska. W VI. kl. Tarnowski i Bobin. Wypisy polskie dla szkół realnych. Tom. I. i II. Wyd. 1. i 2. Zathej. Antologia grecka. Zathej. Antologia rzymska. W VII. kl. Tarnowski i Bobin. Wypisy polskie. Tom. II. Zathej. Antologia grecka. Zathej. Antologia rzymska.

Język niemiecki. W I. kl. German i Petelenz. Ćwiczenia niemieckie dla kl. I. Wyd. 2. 3. i 4. W II. kl. German i Petelenz. Ćwiczenia niemieckie dla kl. II. Wyd. 1. 2. i 3. W III. kl. German i Petelenz. Ćwiczenia niemieckie dla kl. III. Wyd. 1. i 2. Jahner. Deutsche Grammatik. W IV. kl. German i Petelenz. Ćwiczenia niemieckie dla kl. IV. Wyd. 1. i 2. Jahner. Deutsche Grammatik. W V. kl. Petelenz i Werner. Deutsches Lesebuch für die V. Classe. W VI. kl. Petelenz i Werner. Deutsches Lesebuch für die VII. Classe der Gymnasien. — Hermann und Dorothea. Wyd. Graesera. W VII. kl. Petelenz und Werner. Deutsches Lesebuch für die VIII. Classe der Gymnasien. — Göthe. Egmont. Wyd. Graesera. Lessing. Minna v. Barnhelm. Wyd. Graesera.

Język francuski. W III. kl. Amborski. Książka do nauki języka francuskiego, Cz. I. W IV. kl. Amborski. Książka do nauki języka francuskiego, Cz. II. W V. kl. Amborski. Książka do nauki języka francuskiego, Cz. III. W VI. kl. Amborski. Wypisy francuskie, Cz. I. W VII. kl. Amborski. Wypisy francuskie, Cz. II.

Geografia. W I. kl. Benoni i Tatomir. Krótki rys geografii. Wyd. 6. i 7. W II. kl. Baranowski i Dziedzicki. Geografia powszechna. Wyd. 6. i 7. W III. kl. Baranowski i Dziedzicki. Geografia powszechna. Wyd. 6. i 7. W IV. kl. Benoni i Majerski. Geografia austriacko węgierskiej monarchii. Wyd. 2. i 3.

Historia powszechna. W I. kl. Pieniążek. Opowiadania z dziejów kraju rodzinnego. W II. kl. Zaleski. Opowiadania z dziejów austriackich i powszechnych. Wyd. 2. W III. kl. Zipper. Opowiadania z mitologii Greków i Rzymian. W IV. kl. Zakrzewski. Historia powszechna. Część I. Wyd. 1. i 2. W V. kl. Zakrzewski. Historia powszechna. Cz. I. Wyd. 1. i 2. W VI. kl. Zakrzewski. Historia powszechna. Cz. II. Wyd. 1. i 2. Lewicki. Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. 1. i 2. W VII. kl. Zakrzewski. Historia powszechna. Cz. III. Lewicki. Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 1. i 2. Głąbiński i Finkel. Historia i statystyka austr. węgier. monarchii.

Matematyka. W I. kl. i w II. kl. Brzostowicz. Początki arytmetyki i algebry. Cz. I. Wyd. 2. i 3. W kl. III. Brzostowicz. Początki arytmetyki i algebry. Cz. II. Wyd. 1. i 2. W kl. IV. V. VI. i VII. Dziwiński. Zasady algebry. Wyd. 1. i 2. W kl. V. VI. i VII. Mocnik-Maryniak. Geometria. Wyd. 3. i 4. W kl. V. i VI. Kranz. Logarytmy. W kl. VII. Adam. Logarytmy.

Historia naturalna. W I. kl. Nowicki-Limbach. Zoologia. Wyd. 6. 8. Rostański. Botanika szkolna na kl. niższe. Wyd. 1. 2. 3. i 4. W II. kl. Nowicki-Limbach. Zoologia. Wyd. 6. i 8. Rostański. Botanika szkolna dla klas niższych. Wyd. 1.—4. W kl. V. Rostański. Botanika dla klas wyż. Wyd. 1. i 2. W VI. kl. Petelenz. Zoologia dla klas wyż. Wyd. 1. i 2. W VII. kl. Łomnicki. Mineralogia i Geologia. Wyd. 3. i 4.

Fizyka. W III. i IV. kl. Soleski. Nauka fizyki. Wyd. 2. i 3. W kl. VI. i VII. Soleski. Wykład nauki fizyki. Wyd. 2.

Chemia W IV. i V. kl. Bandrowski. Wykład chemii ogólnej. Cz. I.
Geometria wykreslna i rysunki geometryczne. W II. klasie
 Mocnik-Maryniak. Geometria poglądowa. Cz. I. Wyd. 6. i 7.
 W III. i IV. kl. Mocnik-Maryniak. Geometria poglądowa. Cz. II.
 Wyd. 3. 4. i 5. W V. VI i VII, kl. Łazarski. Zasady geometrii
 wykreslonej (z atlasem).

III.

A) Temata do zadań pisemnych z języka polskiego.

Klasa V. a) i b).

Najprzyjemniejsze wspomnienie z wakacji. — Treść ustępu Reya „O pomiernym i swobodnym żywocie“. — Obraz powoli zamierającego życia w jesieni. — Moje lata dziecinne. — Zagłoba zdobywa sztandar. — Zgon Patroklosa. — Pożegnanie Hektora z Andromachą. Alluzye polityczne w „Odprawie posłów greckich“. Kochanowskiego. — „Nie odrazu Kraków zbudowany.“ — Osnowa kazania Skargi: O miłości ku ojczyźnie. — Oszczędny a skąpy. — Jak należy czytać książki, aby z nich prawdziwą odnieść korzyść? — Samolub (próżniak). Obrazek z życia szkolnego. — Jak cię widzą, tak cię piszą. — Pasek jako żołnierz.

Klasa VI. a) i b).

Przemowa Chodkiewicza (Na podstawie „Wojny chocimskiej“ W. Potockiego). — Zasługi St. Konarskiego około podniesienia oświaty w Polsce. — Wpływ przykładu. — Charakterystyka Gerwazego. — „Chudy literat“ Naruszewicza. — Ile zyskuje literatura przez poparcie możnych? — „Miłe złego początki, lecz koniec żałosny.“ Krasiecki. — Kmicie (Charakterystyka na podstawie „Potopu“). — Słowność. — Korzyści podróžowania. — „Umiej być przyjacielem, znajdziesz przyjaciela“ Krasiecki. — W jakich cnotach każe Birkowski ćwiczyć się młodzieży? — Jakie uczucia budzą się w nas na grobie młodzieńca (starca, dziecka)? — Pisarze polityczni w literaturze polskiej do końca w. XVII. — Wpływ człowieka na świat zwierzęcy i roślinny. — Najznakomitsi kaznodzieje polscy do końca w. XVII. — Stan piśmiennictwa polskiego w okresie saskim. — Znaczenie wystaw krajowych i powszechnych. — Tragiczność sytuacji w utworze Sofoklesa „Antygona“. — Dodatnie i ujemne strony bogactwa (ubóstwa). — Jak odpiera Sokrates zarzuty swych oskarżycieli? (na podstawie „Apologii“ Platona).

Klasa VII.

Stan literatury polskiej w okresie przejściowym i ogólna charakterystyka pisarzy tej epoki. — Rozwinąć i uzasadnić myśl, zawartą w „Odzie do młodości“: „I ten szczęśliwy, kto padł wśród zawodu, Jeżeli poległem ciałem, dał innym szczebel do sławy grodu“. — O ile w dziełach Mickiewicza odbija się duch i charakter współczesnej epoki dziejowej? — Uzasadnić, że podstawna myśl „Konrada Wallenroda“ jest poetycznie piękna, ale moralnie złą. — Charakterystyka Konrada Wallenroda. — Tragiczność sytuacji w utworze J. Słowackiego „Lilla Weneda“. — Porównać podstawne myśli etyczne utworu Mickiewicza „Konrad Wallenrod“ i poematu Krasińskiego „Irydion“ — Krasiński jako poeta i myśliciel.

Temata do zadań niemieckich.

Klasa V. a) i b).

Graf Adlerstamm auf der Hahnenjagd (Nacherzählung). — Die Bürgschaft v. Schiller (Inhaltsangabe). — Die Prachtbauten von Athen (Auf Grund d. Schullektüre). — Hörnen Siegfried (Nacherzählung). — Des Vogels Rath v. Hammer-Purgstall (Inhaltsangabe). — Siegfrieds Tod. (Auf Grund d. Hauslectüre). — Siegfried wirbt um die Hand Kriemhildens (auf Grund d. Hauslect.) — Die Kraniche des Ibykus (Inhaltsangabe). — Vaters Heimkehr (nach Mickiewicz). — Der Kampf der Horatier und Curiatier. — Die Ernährung der Pflanzen. — Die Kohle und ihre Bedeutung. — Übersetzungen aus dem Polnischen (na zad. szkol.).

Klasa VI. a) i b).

Das Hildebrandslied. — Die deutsche Heldensage in ihrem Verhältnisse zur Geschichte und Volksphantasie. — Die Bedeutung der Klöster im Mittelalter. — Die Bärenjagd nach „Pan Tadeusz“ — Die Charakteristik des Hans Sachs. — Rudolf von Habsburg als Begründer der österreichischen Hausmacht. — Die Institution des Wahlkönigthumes und ihre Folgen (Auf Grund des polnischen Geschichtsunterrichtes.) — Klopstocks Oden in Bezug auf Inhalt und Form. — Inhaltsangabe des „Messias“. — „Vaters Heimkehr.“ — Klopstock und Wieland (Eine literarische Parallele). — Goethe in Leipzig. — Die Militärgestalten in Lessings „Minna von Barnhelm“. — Übersetzungen aus dem Polnischen.

Klasa VII.

Die Eingangsscene in Schillers „Wilhelm Tell“. — Mickiewicz' Bedeutung für die polnische Dichtung. — Was verdankt der Mensch der Heimat und was kann ihm das Ausland geben.? — Die Grundideen der deutschen Romantik. — Was gewinnen wir bei dem Zeichenunterrichte für unsere allgemeine Bildung.? — Napoleon und die Polen. — Aus meiner deutschen Privatlectüre. — Eine Übersetzung aus dem Polnischen.

B) Ćwiczenia uczniów w ustnym wykładzie.

Birówka : 1. »Barbara Radziwiłłówna« Felińskiego. 2. Tragedye Sofoklesa. Deimel : Rasy i szczepy. Pogórski : Charakter Konrada Wallenroda. Piechórski : 1. „Fircyk w zalotach“ Zabłockiego. 2. Tragedye Aischilosa. Południewski : „Powrót posła“ Niemcewicza. Mianowski : 1. „Krzyżacy“ Sienkiewicza. 2. „Marya“ Małczewskiego. Rosenbusch : „Mazepa“ Słowackiego. Schmidt : Zimne światło. Tilt : Tło historyczne w „Starej baśni“ Kraszewskiego. Victorin : Wpływ poematu „Konrad Wallenrod“ na społeczeństwo polskie. — Manasterski : Odpowiedź na powyższy wykład. N. Isak : 1. O hypnocyzmie. 2. Poë Edgar (charakterystyka i dzieła). 3. Charakter choroby umysłowej króla Leara w trag. Szekspira. — J. Awin : Znaczenie indywidualizmu, harmonii barw i kolorytu w malarstwie. T. Perutz : 1. Monolog Hamleta „Być albo nie być“ z trag. Szekspira. (dekl.) 2. Mowa przeciw Katylinie. B. Ozarski : „Orator“ (monolog). — F. Tyski i A. Tiger : Śmierć Nicka z Maryi Stuart. (dekl.) T. Gajewski : „Jałmużna“. (dekl.) — R. Brzeziński : O instynkcie zwierząt. W. Juffy : „Oda do młodości“ (rozbiór). Fornelski : „Męczennik“ (dekl.) Gawlikowski : „Przepowiednie Wernyhory“ (deklam.) — Kozłowski : „Smutno mi Boże“. (deklam.) Paciorkowski : Pamięci ks. Maćkiewicza. — Zbiorowa deklamacya I. i II. sceny aktu drugiego komedyi Fredry „Pan Jowialski“. (Bystrzonowski, Forst, Kasprzycki, Kozłowski, Łodziński i Müller). — Kasprzycki : Z dykteryi myśliwskich (monolog).

Temata przy pisemnym egzaminie dojrzałości

w terminie letnim 1901.

Oddział A).

Z języka polskiego : W jakim celu uczymy się nauk przyrodniczych ?
Z języka niemieckiego : 1. Die heutigen Verkehrsmittel.

2. Przekład z języka polskiego na język niemiecki: M. Zaleski, Opowiadania z dziejów austr. i powszechnych. Lwów 1897. str. 87. i 88. „Początki miast...” do słów „.....dla obrony od nieprzyjaciela”.
- Z języka francuskiego: Przekład z języka francuskiego na język polski: Amborski, „Appendice” str. 19. od początku ustępu do słów „.....le change international”.

Z matematyki: 1. Rozwiązać równania:

$$4 \left(\frac{1}{x} \right) \frac{2}{y} = 11 \left(\frac{1}{x} \right) \frac{2}{y} - 6$$

$$y = 2 - \log x$$

2. Jak długo musi być kwota 1250 K. na $2\frac{1}{4}\%$ półrocznie kapitalizowaną, aby nią pokryć 15 letnią rentę w wysokości 900 K. płatną z początkiem każdego roku przy $4\frac{1}{2}\%$ rocznej kapitalizacji?
3. Na kołowej podstawie walca 10 cm. wysokiego, która ma 16 cm. średnicy, wykreślono cięciwę równą promieniowi. Wzdłuż tej cięciwy przecięto walec płaszczyzną równoległą do osi walca. Obliczyć objętość obu powstałych z przecięcia słupów.
4. Znaleźć równania stycznych, przesuniętych przez punkt $x^1 = -3$, $y^1 = 1$ do paraboli $y^2 = 6x$. Obliczyć długość cięciwy do osi odciętych.

Z geometrii i rysunków geometrycznych: 1. Wyznaczyć przekrój kuli o środku m (3, 3, 2.5) i promieniu r. = 2.5 z płaszczyzną E (11, 7, 8), podając przytem najwyższy i najniższy punkt przekroju.

2. Dane są dwie płaszczyzny do obu rzutni nachylone E. i F. i rzut poziomy a' punktu a od danych płaszczyzn równo oddalonego; wyznaczyć rzut pionowy a'' tegoż punktu.
3. Wyznaczyć przekrój normalny i siatkę ukośnego walca kołowego. Podstawa walca leży na płaszczyźnie pionowej rzutu, promień podstawy r=2, środek m (2, 0, 3), środek drugiej podstawy M (5, 4, 3).

Oddział B).

Z języka polskiego: Każdy pracuje na swoim zagonie dla wszystkich (rozprawka).

Z języka niemieckiego: 1. Die Verdienste der deutschen Romantik auf dem Gebiete der Dichtung u. der Wissenschaft. 2. Przekład z języka polskiego na niemiecki: M. Zaleski, Opowiadania z dziejów austr. i powszechnych. Lwów 1897. str. 65. „Pierwsza wyprawa krzyżowa...” do słów „....obronca grobu świętego”.

Z języka francuskiego: Przekład z języka francuskiego na język polski: Amborski, II. tom Append. str. 28. od początku do słów „....dans nos flambeaux”.

Z matematyki: 1. Rozwiązać równanie:

$$(1x + 1) \log (2x + 1) - 3 = \frac{1}{100}$$

Ktoś ma pobierać przez 15 lat rentę 500 K. rocznie. Jak długo

musiałby się tej renty wyrzec, aby mógł potem pobierać przez 12 lat rentę 700 K. ($3\frac{1}{2}\%$).

3. Oddalenie miasta A od C w linii powietrznej wynosi 289 km., zaś miasta B od C 601 km. Kąt, który obie te linie przy C zamykają, wynosi $100^{\circ} 19' 6.5''$. Jak daleko leży miasto A od B?

$$4. \text{ daną jest elipsa } \left(\frac{x}{5}\right)^2 + \left(\frac{y}{3}\right)^2 = 1$$

W jednym z ognisk wykreślić rzędną, a w jej punkcie końcowym styczną do elipsy. Obliczyć powierzchnię trójkąta ograniczonego styczną i odcinkami, utworzonymi przez nią na osiach współrzędnych

Z geometrii i rysunków geometrycznych: 1. Dana jest płaszczyzna E ($\xi = 5$, $\eta = 4$, $\zeta = 5$) i zewnątrz niej punkt a ($x = 3$, $y = 4$, $z = 4$). Na płaszczyźnie E wyznaczyć punkty w oddaleniu $d=4$ od punktu a leżące, zaś od płaszczyzny pionowej i poziomej rzutu równo oddalone.

2. Z punktu m poprowadzić prostą L , przecinającą daną prostą M , a do danej płaszczyzny E pod kątem 60° nachyloną. Podać przytem, ile rozwiązań jest możliwych i pod jakim warunkiem zagadnienie jest nierozwiązalnem.

3. Wyznaczyć punkt przecięcia się prostej z walcem ukośnym kołowym, leżącym jedną podstawą na rzutni poziomej. Środek koła podstawy dolnej m (3, 3, 0) podstawy górnej M (6, 4, 4), promienia tych podstaw $r=2$. Prosta ab wyznaczona jest punktami: a (3, 5.5, 4) b (6.5, 1.5, 0.5).

IV.

Środki naukowe.

A) Zakład główny.

1. Biblioteka dla nauczycieli.

Biblioteka liczy obecnie 3052 dzieł w 4623 t., 703 zeszytów i 7132 programów szkolnych.

W ciągu roku szkolnego przybyło w drodze kupna lub daru 103 dzieł w 130 t., a mianowicie: dla religii przybyło dzieł 2; dla pedagogii 8; dla języka polskiego 37; dla języka niemieckiego 13; dla geografii 4; dla historii powszechnej 14; dla matematyki 13; dla fizyki 5; dla historii naturalnej 8; dla geometrii wykreślnej 2; dla języków obcych 15; dla filozofii 6; różnych 8.

Zakład prenumerował następujące czasopisma:

1. Biblioteka warszawska.
2. Kosmos.
3. Muzeum.

4. Oester.-ungarische Monarchie in Wort und Bild.
5. Oester. ungarische Revue.
6. Przegląd polski.
7. Przewodnik bibliograficzny.
8. Przewodnik naukowy i literacki.
9. Realschulwesen.
10. Verordnungsblatt des Ministers für Cultus und Unterricht.
11. Przegląd pedagogiczny.
12. Deutsche Rundschau.
13. Wszechświat.
14. Die katholische Kirche.
15. Kuhn Allgemeine Kunstgeschichte.
16. Przegląd powszechny.
17. Zeitschrift für pädagogische Psychologie.
18. Annales politiques et littéraires.
19. Dziennik urzędowy c. k. Rady szkolnej krajowej.
20. The Literary Echo.
21. Die Umschau.
22. Poradnik językowy.
23. Książka (miesięcznik bibliograf.).

2. Biblioteka dla uczniów.

Biblioteka dla uczniów liczyła z końcem roku szkolnego 1901 dzieł 1542 w 1749 tomach.

Książki wypożyczali uczniom klas I — III. Władysław Hickiewicz, uczniom klas IV — VII. Romuald Bobin codziennie podczas przerwy 20 minutowej.

3. Inne środki naukowe z końcem r. szkolnego.

1. Gabinet geografii i historii: *a)* map ściennych 183; *b)* atlasów geograficznych i historycznych 17; *c)* globów 5; *d)* obrazów poglądowych i fotografii 697; *e)* dzieł geograficznych 13; *f)* modeli 47; *g)* zbiór geograficznych płodów (Schaufussa) sztuk 125.
2. Gabinet przyrodniczy:

<i>a)</i> zoologia: okazów	492
<i>b)</i> botanika: modeli	50
<i>c)</i> mineralogia: okazów	301
<i>d)</i> tablic i atlasów	65
<i>e)</i> przyborów pomocniczych	35
<i>f)</i> fotogramów	100
3. Gabinet fizyczny: przyrządów 509 i kilkadziesiąt tablic ściennych.
4. Gabinet chemiczny: przyrządów 198 i kilkanaście tablic ściennych.
5. Gabinet geometrii wykreślnej i rysunków geometrycznych: wzorów i modeli 214.

6. Gabinet rysunków odręcznych: *a)* modeli sztuk 388 *b)* wzorów : wydawnictw 12, sztuk 250. W bieżącym roku szkolnym zakupiono zamiast wzorów następujące książki: Checa, Perspective (dzieło francuskie) i Kunstgeschichte in Bildern tom I., II., IV. i V. — Zamiast modeli gipsowych zakupiono 19 modeli tak zwanej natury martwej i 7 drewnianych modeli użytkowych.

B) Filia.

1. Biblioteka dla uczniów.

Biblioteka dla uczniów liczyła z końcem roku szkolnego 1901 dzieł 127 w 135 tomach.

Książki wypożyczali Michał Paciorkiewicz i Kazimierz Jarecki podczas przerwy 20 minutowej.

2. Inne środki naukowe z końcem r. szkolnego.

1. Gabinet geografii i historii: *a)* map ściennych 23; *b)* globów 1; *c)* Diapozytywy do skioptykonu z widokami Grecyi.
2. Gabinet przyrodniczy:
 - a)* zoologia: okazów 65, tablic 15.
 - b)* botanika: tablic 5, okazów 7.
 - c)* mineralogia: okazów 121, modeli 63, tablic 4.
 - d)* chemia: okazów 21.
3. Gabinet fizykalny: przyrządów 64.
4. Gabinet rysunków odręcznych: *a)* modeli 62 *b)* wzorów 4.
5. Gabinet rysunków geom. modeli 7.

V. Statystyka uczniów.

1. Zakład główny.

A. Klasyfikacja uczniów.

Klasa	Liczba uczniów			Wynik klasyfikacji w II. półr.					
	zapisanych	którzy wystąpili w ciągu roku szkolnego	z końcem roku szkolnego	stopień celujący	stopień I.	stopień II.	stopień III.	przeznaczni do egzaminu po prawego	nieklasyfikowano
I. a	34	4	30	1	24	—	—	5	—
I. b	36	5	31	2	23	1	2	3	—
I. c	34	9	25	1	11	4	2	7	—
II. a	50	4	46	2	20	7	2	15	—
II. b	51	8	43	1	17	9	4	12	—
III. a	38	1	37	1	16	4	7	9	—
III. b	41	8	33	1	15	8	2	7	—
IV. a	38	—	38	2	16	5	1	14	—
IV. b	36	1	35	3	21	3	1	7	—
V. a	42	—	42	2	22	3	1	14	—
V. b	46	3	43	4	22	7	6	4	—
VI. a	34	1	33	5	20	1	2	5	—
VI. b	35	1	34	4	20	2	1	7	—
VII.	49	3	46	2	23	4	2	15	—
Razem	564	48	516	31	270	58	33	124	—

B. Narodowość i wyznanie uczniów (z końcem r. szkolnego).

Klasa	Narodowość			Wyznanie						Razem
	polska	ruska	niemiec.	rz. kat.	gr. kat.	orm. kat.	ewang.	menon.	mojżesz.	
I. a	30	—	—	30	—	—	—	—	—	30
I. b	31	—	—	14	—	—	1	1	15	31
I. c	25	—	—	23	—	—	2	—	—	25
II. a	46	—	—	43	—	1	1	1	—	46
II. b	43	—	—	21	—	—	2	—	20	43
III. a	37	—	—	37	—	—	—	—	—	37
III. b	33	—	—	15	—	—	2	1	15	33
IV. a	38	—	—	38	—	—	—	—	—	38
IV. b	35	—	—	20	—	—	2	—	13	35
V. a	42	—	—	42	—	—	—	—	—	42
V. b	33	10	—	22	10	—	1	—	10	43
VI. a	33	—	—	33	—	—	—	—	—	33
VI. b	32	2	—	24	2	—	1	—	7	34
VII.	44	2	—	37	2	—	—	—	7	46
Razem	502	14	—	399	14	1	12	3	87	516

C. Wiek uczniów

z końcem roku szkolnego.

Urodzeni w roku	Liczba uczniów w klasach														Razem
	I a	I b	I c	II a	II b	III a	III b	IV a	IV b	V a	V b	VI a	VI b	VII	
1890	6	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
1889	6	9	4	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
1888	14	12	12	16	18	6	8	—	—	—	—	—	—	—	86
1887	2	2	3	12	6	12	10	6	3	—	—	—	—	—	56
1886	2	2	1	7	6	10	10	14	8	4	3	—	—	—	67
1885	—	—	—	3	5	5	2	6	7	15	8	3	2	—	56
1884	—	—	—	1	2	3	3	3	9	8	9	8	7	5	58
1883	—	—	—	—	—	1	—	4	7	10	12	12	10	7	63
1882	—	—	—	—	—	—	—	5	1	3	9	7	9	13	47
1881	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	5	10	21
1880	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	8	10
1879	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
1878	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Razem	30	31	25	46	43	37	33	38	35	42	43	33	34	46	516

Opłaty szkolne i stypendya.

Oplata szkolna za cały rok szk. 1900/1901 wynosiła . 17.840 K.

Uwolnionych od całej opłaty szkolnej w I. półr. było uczniów 320

II. 272

Taksy wstępne 462.— K.

Fundusz na środki naukowe	2,900.—	„
---------------------------	---------	---

Stypendya pobierało uczniów	20
---------------------------------------	----

Suma, którą uczniowie jako stypendyum pobrali . 6.900.— K.

Datki uczniów na gry i zabawy 720 — „

2. F I L I A.

A. Klasyfikacya uczniów.

Klasa	Liczba uczniów			Wynik klasyfikacyi w II. półr.					
	zapisanych	którzy wystąpili w ciągu roku szkolnego	z końcem roku szkolnego	stopień celujący	stopień I.	stopień II.	stopień III.	przeznaczani do egzaminu po-prawczego	nieklasyfikowano
I. <i>d</i>	40	1	39	1	28	—	3	7	—
II. <i>c</i>	41	—	41	7	19	2	3	10	—
III. <i>c</i>	43	3	40	3	31	2	—	4	—
IV. <i>c</i>	38	1	37	3	23	2	2	6	1
Razem	162	5	157	14	101	6	8	27	1

B. Narodowość i wyznanie uczniów (z końcem r. szkolnego).

Klasa	Narodowość			Wyznanie			Razem
	polska	ruska	niemiec.	rz. kat.	gr. kat.	ewang.	
I. <i>d</i>	31	8	—	29	10	—	39
II. <i>c</i>	29	11	1	29	12	—	41
III. <i>c</i>	29	11	—	26	13	1	40
IV. <i>c</i>	27	10	—	26	10	1	37
Razem	116	40	1	110	45	2	157

C. Wiek uczniów

z końcem roku szkolnego.

Urodzeni w roku	Liczba uczniów w klasach				Razem
	I a	II c	III c	IV c	
1890	6	—	—	—	6
1889	9	7	—	—	16
1888	14	9	6	—	29
1887	9	12	9	3	33
1886	1	11	9	7	28
1885	—	2	9	10	21
1884	—	—	5	10	15
1883	—	—	2	7	9
1882	—	—	—	—	—
Razem	39	41	40	37	157

Opłaty szkolne i stypendya.

Opłatę szkolną w I. półroczu 1900/901 uiściło uczniów	38
Uwolnionych od całej opłaty szkolnej w I. półr. było uczniów	125
Przed uiszczeniem opłaty szkolnej wystąpiło uczniów	2
Opłatę szkolną w II. półroczu uiściło uczniów	44
Uwolnionych od całej opłaty szkolnej w II. półr. było uczniów	113
Przed uiszczeniem opłaty szkolnej wystąpiło uczniów	9
Opłata szkolna w I. półroczu wynosiła	1.520.— K.
„ „ II. „ „	1.760.— „
Taksy wstępne	172.20 „
Fundusz na środki naukowe	500.20 „
Stypendya pobierało uczniów	3
Suma, którą uczniowie jako stypendyum pobrali	860.— K.

VI.

Ważniejsze rozporządzenia Władz szkolnych

w ciągu roku szkolnego 1900/1901.

1. R. S. kr. reskryptem z dn. 14. sierpnia 1900. L. 9.477 zarządza, że osoby stanu nauczycielskiego, które wnoszą prośbę o przeniesienie w stan spoczynku lub o urlop dla poratowania zdrowia nie mają same przedkładać świadectw lekarskich, lecz że świadectwa te wydawać mają lekarze rządowi tylko na wezwanie bezpośredniej władzy przełożonej nauczyciela i to wprost do rąk tejże władzy.
2. Pr. R. S. kr. reskryptem z dnia 17. października 1900 L. 625 zawiadamia, że Najjaśniejszy Pan polecił wyrazić podziękowanie Dyrekcyom szkół średnich za wspólny adres lojalności wszystkich szkół średnich austriackich z powodu 70-letniego jubileuszu urodzin.
3. R. S. kr. reskryptem z dn. 3. listopada 1900 L. 30.039 zarządza, ażeby w tabeli kompetentów o posady nauczycielskie, którzy nie przekroczyli 25. roku życia, zaznaczano, czy kandydat uczynił zadość obowiązkom służby wojskowej.
4. R. S. kr. reskryptem z dn. 21. stycznia 1901 L. 931 poleca formularz na wykazy remuneracji dla nauczycieli za udzielanie nauki w godzinach nadobowiazkowych
5. R. S. kr. reskryptem z dn. 3. lutego 1901 L. 2.599 zawiadamia, że wydawany przez Radę szkolną krajową „Dziennik urzędowy“ jest od r. b. organem urzędowym szkół średnich, a ogłoszone w nim rozporządzenia mają moc obowiązującą dla szkół średnich.
6. R. S. kr. reskryptem z dn. 1. kwietnia 1901 L. 12.728 poleca Dyrekcyom szkół średnich przedkładać z końcem roku szkolnego wykaz taks egzaminacyjnych, pobranych przez nauczycieli.
7. R. S. kr. reskryptem z dn. 13. marca 1901 L. 6.325 (reskr. Min. Wyzn. i Ośw. z 19. lutego 1901 L. 104) orzeka, że uczeń szkół realnych nie może otrzymać świadectwa stopnia celującego, jeżeli z rysunków odręcznych nie otrzymał cenzury conajmniej „dobry“.
8. Pr. R. S. kr. reskryptem (bez daty) L. 756 (Min. Wyzn. i Ośw. z 27. grudnia 1900 L. 33.504) zaprowadza od roku szkolnego 1902 w tutejszym zakładzie naukę języka ruskiego jako przedmiotu względnie obowiązkowego dla uczniów IV., V. i VI. klasy wedle planu naukowego A., a znosi natomiast dotychczasową naukę tego języka, jako przedmiotu nadobowiazkowego.
9. R. S. kr. reskryptem z dn. 25. kwietnia 1901 L. 6.204 komunikuje rozporządzenie c. k. Minist. kolejowego co do dopłat za bilety w razie przesiadania w ciągu podróży do wyższej klasy wagonowej.

10. R. S. kr. reskryptem z dn. 12. maja 1901 L. 11.648 zawiadamia, że Min. Wyzn. i Ośw. reskryptem z dn. 16. kwietnia 1901 L. 3.704 zezwoliło na najem ubikacji w realności l. 14. ulica Szeptyckich celem rozszerzenia obecnej filii do siedmiu klas równorzędnych.
11. R. S. kr. reskryptem z dnia 31. maja 1901 L. 13.606 wydaje zarządzenie w sprawie obowiązkowej nauki gimnastyki od roku szkolnego 1902.

VII.

Zarządzenia w sprawie rozwoju sił fizycznych młodzieży.

Gimnastyka. Nauka gimnastyki odbywała się w zakładzie naszym nadobowiązkowo w 6 godzinach w tygodniu. Uczniów, uczęszczających na ćwiczenia gimnastyczne, było w b. r. 240, prócz tego uczęszczało wielu do Towarzystwa gimnastycznego „Sokół”.

Gimnastyka dowolna podczas paury. W czasie każdej przerwy wychodzi młodzież na dziedziniec szkolny, gdzie odbywa dowolnie ćwiczenia gimnastyczne na przyrządach. Na dziedzińcu budynku głównego ustawiono jeszcze przed kilku laty: 3 drążki (nizkie), 3 pary poręczy, belek z 2 parami łęków, a w bieżącym roku 4 pary łęków do woltyzów; na dziedzińcu filii ustawiono w b. r. 3 drążki (nizkie), 2 pary poręczy, 4 pary łęków do wolt., prócz tego sprawiono 20 par nowych szczudeł tak, że obecnie liczba szczudeł wynosi 40 par, a ogółem z przyrządów korzystać może równocześnie 100 uczniów.

Gry i zabawy. Na mocy reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa Oświecenia z dnia 15. października 1893 L. 18.830 (R. S. kr. 15. kwietnia 1894 L. 7.912) wprowadzono i w tym roku gry i zabawy popołudniowe. Zorganizowaniem gier zajęła się Dyrekcya wspólnie z kierownikami gier.

Boisko. W r. b. odbywały się gry i zabawy w „Parku Kilińskiego” na placu powystawowym, na przestrzeni między halą koncertową i placem wyścigowym.

Miejsce to wielkości około 15 morgów zamienił zarząd miasta kosztem 700 zł. w boisko, przeznaczając je do zabaw młodzieży szkolnej. Za zezwoleniem p. prezydenta miasta urządziła szkoła nasza wspólnie z c. k. IV. Gimnazjum nakładem 126 K. przed dwoma laty 6 boisk do gry lawn-tennisowej, które wyłożono cegłami, w roku b. zaś kosztem wyłącznie tutejszego zakładu urządzono 2 nowe boiska.

Obecnie cały inwentarz liczy: 12 footballów; 10 kompletów lawn-tennisów (40 rakiet, 40 piłek, 10 siatek); 5 kompletów krokietowych (50 bramek, 30 młotków, 30 kul, 10 met); 6 krikietów do gry w jedną bramkę; 20 piłek zwykłych i 30 palester; 4 palestry płaskie; 50 chorągiewek; lina (12 m) do mocowania; 2 bramy foot-

balowe (4 podstawy żelazne, 4 żerdzie długie, 2 sznury z ciężarkami); 20 palików okutych do lawn-tennisów i następujące sprzęty: konewki i kubki na wodę; pompa pneumatyczna do futbolów; 5 krzesełek połowych, apteczka podręczna, wózek dwukołowy ze skrzynią i cztero-kołowy do przechowania przyborów. Przybory te wystarczają do równoczesnego zatrudnienia grą przeszło 400 uczniów, licząc na partię od 4 — 20 młodzieży.

Nauczyciele. Kierownictwa gier podjęli się w tym roku pp. Edmund Cenar, nauczyciel gimnastyki i nauczyciele zakładu: Zygmunt Łuszczyński i Konstanty Niemczykiewicz.

Gry. Mając młodzież wprawioną w zabawach, zasobny inwentarz i wielkie boisko, wprowadziliśmy zabawy dwurazowe w tygodniu dla całego zakładu.

Odbywały się one we wtorek i sobotę od 6 do 7¹/₂ godziny po południu.

Ze względów higienicznych, praktycznych i oszczędnościowych zalecono zwyczaj używania do gier koszulek gimnastycznych białych i kolorowych.

Młodzież garnęła się do gier chętnie. Przybywała wcześniej przed oznaczoną godziną, zgłaszała się do tercyana po przybory tej gry, którą sobie dowolnie wybrała i upodobała i zabawiała się samodzielnie. Czynność kierowników ograniczała się więc do instruowania w zabawie i nadzoru. Zaznaczamy to z przyjemnością, gdyż jest to najlepszą miarą racjonalnego kierunku gier i dowodem, że cel etyczny, jaki w grach widzimy, został do pewnego stopnia osiągnięty. Przeciętny udział w grach wynosił każdorazowo 100 — 120 uczniów,

VIII.

Kronika Zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 3. września 1900 uroczystym nabożeństwem w kościele szkolnym PP. Klarysek.

Egzamin wstępny do I. klasy na rok szkolny 1900/901 odbył przed czterema komisjami egzaminacyjnymi w dwóch terminach dnia 14. lipca i dnia 3. i 4. września 1900.

Z powodu wielkiej frekwencji podzielono uczniów na 18. klas równorzędnych; w gmachu głównym przy ul. Kamiennej 2. było 14 klas równorzędnych a na filii przy ul. Szeptyckich 16. umieszczono 4 klasy równorzędne pod osobnem kierownictwem pod względem pedagogicznym i dydaktycznym.

Filia ta w roku szkol. 1901/2 zostanie rozszerzoną i obejmować będzie 7 klas równorzędnych.

Egzamin dojrzałości odbywał się pod przewodnictwem inspektora szkół średnich Rady Dworu Jana Frankiego w dwóch terminach: dnia 13. września 1900 i od 20 maja do 1. czerwca 1901.

W ciągu roku szkolnego 1900/1 zaszły następujące zmiany w składzie grona nauczycielskiego:

1. R. S. K. z dnia 26. czerwca 1900 L. 14220 zawiadomieniem, że Min. Wyzn. i Ośw. z 22. maja 1900 L. 2418 udzieliło profesorowi Idziemu Wernbergerowi zasiłku na kurs wakacyjny do Paryża
2. P. R. S. K. z 13. lipca 1900 L. 470 zawiadomieniem, że Min. Wyzn. i Ośw. reskryptem z 14. czerwca 1900 nadał nauczycielowi gimn. drohobyckiego Dr. Józefowi Flachowi opróżnioną posadę nauczycielską w tutejszym zakładzie.
3. R. S. K. z 27. lipca 1900 L. 17869 przeniosła zast. naucz. Kazimierza Koczyndyka do szkoły realnej w Stanisławowie.
4. R. S. K. z 27. sierpnia 1900 L. 16158 zamianowała Franciszka Bergera zastępcą nauczyciela w tutejszym zakładzie.
5. R. S. K. z 27. sierpnia 1900 L. 16101 zamianowała Dr. Zdzisława Rogoyskiego zastępcą nauczyciela w tutejszym zakładzie.
6. R. S. K. z 27. sierpnia 1900 L. 17216 przeniosła zast. nauczyciela Dr. Maksymiliana Schönnetta do II. gimnazjum lwowskiego.
7. R. S. K. z 3. września 1900 L. 22715 zamianowała Bronisława Sabata zastępcą naucz. w tutejszym zakładzie.

8. Pr. R. S. K. z 31. sierpnia 1900 L. 560 z zawiadomieniem, że P. Min. Wyzn. i Ośw. z dniem 21. sierpnia 1900 L. 22851 zamianował zast. naucz. Adama Cehaka rzeczywistym nauczycielem szkoły realnej w Stanisławowie.
9. Pr. R. S. K. z 31. sierpnia 1900 L. 5600 z zawiadomieniem, że P. Min. Wyzn. i Oświaty z 21. sierpnia 1900 L. 22851 zamianował zast. naucz. Aleksandra Jaworskiego rzeczywistym naucz. szkoły realnej w Stanisławowie.
10. Pr. R. S. k. z 31. sierpnia 1900 L. 516 z zawiadomieniem, że P. Min. Wyzn. i Ośw. z 21. sierpnia 1900 L. 22851 nadał nauczycielowi szkoły realnej w Stanisławowie Pawłowi Postłowi opróżnioną posadę nauczycielską w tutejszym zakładzie.
11. R. S. K. z 7. września 1900 L. 22524. przyjęła do wiadomości rezygnację z posady zast. naucz. Kazimierza Koczyndyka.
12. R. S. K. z 10. września 1900 L. 23514 zawiadamia, że P. Min. Wyzn. i Ośw. z 27. sierpnia 1900 L. 18003 zamianował nauczycieli tutejszego zakładu: Dr. Eugeniusza Romera i Idziego Wernbergera nauczycielami c. k. szkoły handlowej lwowskiej.
13. R. S. K. z 15 września 1900. L. 18020 zamianowała Maurycego Michała Paciorkiewicza zast. nauczyciela w tutejszym zakładzie.
14. R. S. K. z 18. października 1900 L. 46471 zatwierdziła w zawodzie nauczyciel. Pawła Postła, nadając mu tytuł profesora.
15. R. S. K. z 6. listopada 1900 L. 28923 zatwierdził w zawodzie nauczycielskim Zygmunta Łuszczyńskiego, nadając mu tytuł profesora.
16. R. S. K. z 16. listopada 1900 L. 28399 zamianowała Teodora Borczowskiego asystentem rysunk. odr. w tutejszym zakładzie.
17. R. S. K. z 20. listopada 1900 L. 31314 zamianowała asystenta Teodora Borczowskiego zastępcą nauczyciela w szkole realnej w Jarosławiu.
18. Pr. R. S. K. z 23. grudnia 1900 L. 746 zawiadamia, że Najjaśniej. Pan najwyższem postanowieniem z 30. listopada 1900 (Min. Wyzn. i Oświaty z 13. grudnia 1900 L. 33854) przyznał c. k. Radcy Rządu i dyrektorowi tutejszego zakładu Dr. Teofilowi Gerstmannowi szóstą rangę służbową.
20. R. S. K. z 27. grudnia 1900 L. 33483 mianuje Jerzego Łukaszewicza asystentem rys. odr. w tutejszym zakładzie.
21. R. S. K. z 16. lutego 1901 L. 4622 zawiadamia, że P. Min. Wyzn. i Ośw. z 30. stycznia 1901 L. 2534 udzielił zast. nauczyciela Szymonowi Jurkiewiczowi urlopu do końca drugiego półrocza b. r. szkolnego. dla poratowania zdrowia.
22. R. S. K. z 20. kwietnia 1901. L. 9575 zawiadamia, że P. Minister Wyzn. i Oświaty z 23. marca 1901 L. 9575

zatwierdził w zawodzie nauczycielskim Zbigniewa Szczęsnowicza, nadając mu tytuł profesora.

23. R. S. K. z dnia 7. maja 1901 L. 11955 mianuje Kazimierza Jareckiego zastępcą nauczyciela w tutejszym zakładzie.
24. R. S. K. z d. 5. czerwca 1901 L. 14206 udziela prof. Zbigniewowi Szczęsnowiczowi urlopu czterotygodniowego dla poratowania zdrowia.
25. R. S. K. z dnia 12. czerwca 1901 L. 14.201 zawiadamia, że p. Min. Wyzn. i Ośw. reskryptem z d. 22. maja b. r. L. 6.319 udzielił profesorowi Dr Józefowi Flachowi subwencji dla odbycia podróży naukowej do Niemiec podczas tegorocznych ferii szkolnych.

Dnia 9. września 1900 odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę śp. Cesarzowej Elżbiety, a tak samo dnia 19. listopada 1900 jako w dzień imienin śp. Cesarzowej Elżbiety.

Dnia 24 września 1900 odprawiono uroczyste nabożeństwo szkolne z powodu jubileuszu 70 letnich urodzin Najjaśniejszego Pana, a dnia 4. października 1900 z powodu imienin Najjaśniejszego Pana Cesarza Franciszka Józefa.

Dnia 28. czerwca 1901 odprawiono nabożeństwo za duszę śp. Cesarza Ferdynanda.

W grudniu 1900 odbył się wieczorek muzykalno-deklamacyjny ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza w gustownie przez uczniów udekorowanej sali gimnastycznej zakładu. Uczniowie klas wyższych odbyli pod przewodnictwem nauczycieli wycieczki naukowe, a mianowicie dnia 2. czerwca 1901 do Glińska i Żółkwi, a dnia 13. czerwca 1901 do Dobrostan celem zwiedzenia zakładu wodociągowego i do Janowa.

Fundusz zapomogowy im. Kruka-Heidenreicha składa się z winikulowanych listów zastawnych galic. Tow. kred. ziem.: a) Ser. III. Nr. 11057 na 2000 K. b) Ser. V. Nr. 6939 i Nr. 6940 po 200 K., i książeczki gal. Kasy oszczędn. Nr. 43546, na którą składa się gótkówkę dla chwilowej fruktyfikacji.

Dnia 4. marca 1901 jako w dzień patrona szkolnego Św. Kazimierza, odbyło się solenne nabożeństwo w kościele PP. Klarysek przed ołtarzem Św. Kazimierza. Po nabożeństwie rozdała kuratoryja fundacji im. Kruka-Heidenreicha, w myśl aktu fundacyjnego zapomogi jednorazowe po 20 koron następującym uczniom: 1. Maryanowi Krotkiemu z II. a kl., 2. Aleksandrowi Pirgo z IV. b. kl., 3. Stanisławowi Kaszczukowi z IV. c, 4. Tadeuszowi Waligórskiemu z IV. b, 5. Romanowi Kasprzyckiemu z V. a kl.

C. k Namiestnictwo, jako władza fundacyjna, reskryptem z dn. 7. grudnia 1900 L. 117377 udzieliło kuratorji absolutorium za rok 1900, biorąc przedłożone kwity w swe przechowanie. W skład kuratorji wchodzi: Dyr. Teofil Gerstmann jako przewodniczący i profesorowie: Romuald Bobin, Władysław Zbierzchowski i ks. Dr. Jan Słószarz.

Istniejący w zakładzie fundusz zapomogowy, który powstaje z dobrowolnych datków przy zapisach na początku roku szkolnego i z innych darów, miał w r. szk. 1900/901 dochodu 312 K. 43 h. a rozchodu: 243 K. 70 h.; zwyżkę w kwocie 68 K. 73 h. przeniesiono jako pierwszą pozycję dochodu na r. szkol. 1901/902. Z funduszu tego zakupiono książki i mundurki dla ubogich uczniów i udzielono kilku uczniom zapomóg pieniężnych. Fundusz ten zasilił łaskawie w styczniu 1901 kwotą 50 K. Najprzew. ks. Arcybiskup Józef Bilczewski.

Rok szkolny zakończono uroczystem nabożeństwem w sobotę dnia 13. lipca 1901; poczem nastąpiło rozdanie świadectw za drugie półroczcie.

IX.

Zapisy na rok szkolny 1902.

a) Egzamina poprawcze odbędą się w sobotę dnia 31. sierpnia
 b) zapisy do I. klasy odbywać się będą w poniedziałek dnia 2. września; c) egzamina wstępne do I. klasy dnia 3. września; d) do kl. II.—VII. zapisy dnia 2. tudzież dnia 3. września po nabożeństwie, e) uroczyste nabożeństwo z powodu otwarcia nowego roku szkolnego odbędzie się dnia 3. września o godzinie 8. rano; f) nauka szkolna rozpocznie się dnia 4. września; g) do egzaminu wstępnego do klas wyższych zgłaszać się należy od 2. września począwszy.

Od r. szkolnego 1.01.1902 zostanie **rozszerzona filia** szkoły realnej przy ul. Szeptyckich l. 16 i l. 14. Wskutek tego otwarte zostaną na filii zamiast dotychczasowych czterech razem siedm klas równorzędnych, a mianowicie po dwa oddziały klasy I. II. i III. i jeden oddział klasy IV. — Uczniowie zatem (bez różnicy wyznania), którzy mieszkają w dzielnicy II. i III., mają się do I. II. i III. klasy zgłaszać do zapisu w Dyrekeyi filii w dniach powyżej wymienionych.

Warunki przejścia uczniów z gimnazjum do szkoły realnej.

(Rozp. Wys. Rady Szkolnej kraj. z dnia 16. maja 1887. L. 2.764).

A. Uczeń gimnazjalny, ubiegający się o przyjęcie do II., III., IV. lub V. klasy realnej, może być uwolniony od egzaminu wstępnego; 1. z religii, 2. z języka polskiego, 3. z języka niemieckiego, 4. z historii powszechnej, 5. z historii naturalnej i 6. z fizyki, jeżeli w świadectwie gimnazjalnem za ostatnie półrocze, poprzedzające bezpośrednią odnośną klasę realną, oprócz ogólnego stopnia dobrego (t. j. celującego albo pierwszego), otrzymał z wymaganego dla tej klasy przedmiotu i odnośnego materiału nauki cenzury przynajmniej „dostateczne“. Z reszty przedmiotów tj. 1. matematyki, 2. chemii, 2. geografii i 4. rysunków należy egzamin wstępny odbywać z wszelką ścisłością, by w interesie szkół realnych nie dopuszczać do tych zakładów uczniów nieudolnych.

B. Uczniowie, ubiegający się o przyjęcie do IV. lub wyższej kl. realnej, muszą się również poddać egzaminowi z języka francuskiego.

C. Co do uczniów, którzy w gimnazjum tylko wskutek niedostatecznych cenzur z języków klasycznych otrzymali ogólny stopień drugi, zastrzega sobie Rada szkolna krajowa według okoliczności rozstrzygać w poszczególnych wypadkach, czy takiego ucznia przypuścić do egzaminu wstępnego do następnej klasy realnej, przyznając mu zresztą wskazane powyżej ulgi.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do szkół średnich.

(Rozp. Wys. Rady Szkolnej kraj. z dnia 26. kwietnia 1890 L. 6995).

a) Z religii należy wymagać wiadomości, których z teraźniejszego rozkładu nauki nabyć powinien uczeń w pierwszych czterech latach obowiązkowej nauki szkolnej w szkołach czteroklasowych;

b) z języka wykładowego: czytanie płynne i wyraziste, objaśnianie odczytanych ustępów pod względem treści i związku myśli; opowiadanie treści większymi ustępami; znajomość części mowy, odmiana imion i czasowników, znajomość zdania pojedynczego, rozszerzonego i rozbiór jego części składowych pod względem składni zgody i rzędu, poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom z uwzględnieniem głównych zasad interpunkcyi;

c) z języka niemieckiego: czytanie płynne i zrozumiałe; znajomość odmiany rodzajników, rzeczowników, przymiotów i zaimków (osobistych, dzierżawczych, wskazujących i względnych); odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnej i biernej, tudzież odmiana najzwyczajszych czasowników mocnych; zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych; poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przed podyktowaniem poda się uczniom w języku wykładowym;

d) z rachunków: pisanie liczb do miliona włącznie; biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitemi: pewność w tabliczce mnożenia, znajomość miar metrycznych.

X.

Wykaz imienny uczniów.

A. Zakład główny.

Klasa I. a).

Stopień celujący otrzymał:

1. Maślanka Wojciech.

Stopień I. otrzymali:

2. Balawelder Artur	14. Monsig Klemens
3. Brzezicki Eugeniusz	15. Naszkiewicz Alfons
4. Chudzikiewicz Kazimierz	16. Przybyłski Jan
5. Daszyński Franciszek	17. Roziecki Jan
6. Domaszewicz Kazimierz	18. Ruebenbauer Henryk
7. Dubanowicz Stefan	19. Staff Ludwik
8. Humowicz Władysław	20. Swoboda Józef
9. Jelinek Józef	21. Szulakiewicz Stanisław
10. Kłosowski Aleksander	22. Waruszyński Modest
11. Knobloch Władysław	23. Załuczkowski Antoni
12. Michalewski Stefan	24. Zerygiewicz Tadeusz
13. Mołdziński Jan	25. Ślusarz Franciszek

5 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa I, b).

Stopień celujący otrzymali:

1. Heil Józef

2. Lasocki Bogdan

Stopień pierwszy otrzymali:

3. Basch Stanisław	11. Feuerstein Henryk
4. Bikeles Majer Hirsch	12. Frisch Ignacy
5. Brennenstuhl Jan	13. Halpern Józef
6. Buczyński Józef	14. Haskler Jonatan
7. Chajes Wilhelm	15. Hermelin Jakób Józef
8. Deschberg Eugeniusz Adam	16. Indruch Antoni
9. Długiewicz Maryan Andrzej	17. Jaworski Aleksander
10. Feld Jakób	18. Katz Adolf

19. Kohn Adolf	23. Pottiondy Rudolf
20. Lang Władysław	24. Preisner Stanisław
21. Lenard Stanisław	25. Wilezek Seweryn
22. Müller Ryszard	

3 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacyach; stopień drugi otrzymał jeden uczeń, stopień trzeci 2 uczniów.

Klasa I. c).

Stopień celujący otrzymał:

1. Szczygiel Franciszek.

Stopień pierwszy otrzymali:

2. Frunf Józef	8. Szyndralewicz Wilhelm
3. Krzyżanowski Władysław	9. Toczyski Jan
4. Langert Kazimierz	10. Wojciechowski Jan
5. Malocco Leonard	11. Zbarański Leopold
6. Pichl Józef	12. Żebrowski Stanisław.
7. Scheer Franciszek	

Siedmiu uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacyach; stopień drugi otrzymało 4 uczniów; stopień trzeci 2.

Klasa II. a).

Stopień celujący otrzymali:

1. Krotki Maryan	2. Szczepański Ludwik

Stopień pierwszy otrzymali:

3. Albert Józef	13. Kotowicz Zdzisław
4. Bilor Władysław	14. Krajewski Roman
5. Dunikowski Wacław	15. Lachol Stanisław
6. Dudryk Longin	16. Manasterski Bolesław
7. Fischer Tadeusz	17. Müller Jan
8. Gieruszyński Zdzisław	18. Przedrzymirski Henryk
9. Hausberg Adolf	19. Rogowski Józef
10. Humowicz Mikołaj	20. Trzeciecki Stefan
11. Iwanowski Józef	21. Sulatycki Jan
12. Kędziński Leopold	22. Małachowski Jerzy.

7 uczniów otrzymało stopień drugi; 2 uczniów otrzymało stopień trzeci; 15 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacyach.

Klasa II b).*Stopień celujący otrzymał:*

1. Taub Józef.

Stopień pierwszy otrzymali:

2. Bick Emil	10. Kusmer Edmund
3. Bick Teodor	11. Salzmänn Ignacy
4. Frenkel Adolf	12. Schimek Ludwik
5. Fried Władysław	13. Seredyński Józef Franciszek
6. Kalisman Jakób Koppel	14. Seyfried Edmund Łucyan Br.
7. Kolb Jakób	15. Śmigieński Stanisław
8. Kostkiewicz Leon Marceł	16. Uminowicz Bolesław Józef
9. Krott Samuel	17. Weleszczuk Józef Piotr
18. Wierzejski Rudolf.	

9 uczniów otrzymało stopień drugi; 4 uczniów otrzymało stopień trzeci; 12 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa III. a).*Stopień celujący otrzymał:*

1. Nikodym Otto.

Stopień pierwszy otrzymali:

2. Bonasewicz Jerzy	10. Jankowski Józef
3. Ciszewski Stefan	11. Jarmułowiec Kazimierz
4. Dobrowolski Leopold	12. Kador Alfred
5. Domański Karol	13. Klimowicz Wiktor
6. Hr. Drohojowski Adam	14. Kohlhepp Bożysław
7. Gryglaszewski Roman	15. Lenkiewicz Adam
8. Hartel Piotr	16. Łodziński Kazimierz
9. Hornung Ferdynand	17. Motylewski Adam.

Stopień drugi otrzymało uczniów 4; stopień trzeci 7; 9 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa III. b).*Stopień celujący otrzymał:*

1. Ehrlich Abraham.

Stopień pierwszy otrzymali:

2. Bobek Adam	4. Horniker Henryk
3. Dreikurs Joachim	5. Kienzler Roman

6. Mayer Ludwik Leopold	11. Sobek Stanisław
7. Merta Mieczysław	12. Tenczarowski Adam
8. Müller Ferdynand	13. Thorn Józef Samuel
9. Philipp Zygmunt	14. Tomaszewski Mieczysław
10. Reich James	15. Wiśniewski Józef

Stopień drugi otrzymało 8 uczniów, stopień trzeci dwóch uczniów, 7 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa IV. a).

Stopień celujący otrzymali:

1. Gould de Tracy Artur	2. Skórski Stanisław

Stopień pierwszy otrzymali:

3. Bichałowicz Władysław	11. Grześlowski Józef
4. Boratynowicz Dominik	12. Krzysik Zygmunt
5. Dec Karol	13. Krzywoszyński Jakób
6. Dębicki Stanisław	14. Mossoczy Mieczysław
7. Dziaiewicz Bertold	15. Müller Władysław
8. Dziejowski Emil	16. Schumann Ryszard
9. Franz Karol	17. Thiel Józef
10. Gołąb Władysław	18. Schrötter Karol

Stopień drugi otrzymało 5 uczniów, stopień trzeci 1 uczeń, 14 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa IV. b).

Stopień celujący otrzymali:

1. Frey Henryk	2. Müller Adolf
3. Rogowski Roman	

Stopień pierwszy otrzymali:

4. Adler Nisson	14. Pirgo Aleksander
5. Bursztyn Maks	15. Sawicki Władysław
6. Chajes Joachim	16. Sasiada Tadeusz
7. Ehrlich Herman	17. Sroczyński Adam
8. Gutentag Aleksander	18. Sroczyński Tadeusz
9. Jaegerman Oskar	19. Stand Izidor
10. Kuhnen Edward	20. Steininger Zygmunt
11. Kusmer Leopold	21. Wagner Chaim
12. Nędzowski Jan	22. Waligórski Tadeusz
13. Pieprzak Karol	23. Wein Feliks

24. Wiktor Roman.

Stopień drugi otrzymało 3 uczniów; stopień trzeci 1; siedmiu uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu poprawić po wakacjach.

Klasa V. a).*Stopień celujący otrzymali:*

1. Kasprzycki Roman	2. Skrzyszewski Zygmunt

Stopień pierwszy otrzymali:

3. Adel Wiktor	14. Kirschner Wiktor
4. Ajdukiewicz Wiktor	15. Klus Stanisław
5. Baranowski Władysław	16. Kozłowski Władysław
6. Bronarski Tytus	17. Kustelan Zygmunt
7. Bystrzonowski Kazimierz	18. Legieżyński Maryan
8. Fetter Maryan	19. Łodziński Stanisław
9. Forst Jan	20. Łuczkievicz Roman
10. Gawlikowski Mikołaj	21. Paciorkowski Franciszek
11. Jackowski Felicyan	22. Pawlikiewicz Mikołaj
12. Jadowski Władysław	23. Poznański Izydor
13. Jaegermann Franciszek	24. Żurowski Roman

Stopień drugi otrzymało 3 uczniów; stopień trzeci 1 uczeń;
14 pozwolono poprawić cenzurą niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa V. b).*Stopień celujący otrzymali:*

1. Dąbrowski Teodor	3. Jampoller Wilhelm
2. Fischler Adolf	4. Trojan Jan

Stopień pierwszy otrzymali:

5. Finkelstein Bernard	16. Rischka Stefan
6. Fränkel Ignacy	17. Sawczyński Leon
7. Langner Artur	18. Schild Izrael
8. Lichtmann Izydor	19. Schönhofer Karol
9. Lopata Karol	20. Spiegel Leopold
10. Makulski Tadeusz	21. Störer Leopold
11. Matwijko Stefan	22. Tchórzewski Stanisław
12. Nelken Ignacy	23. Wizniuk Roman
13. Nesterski Ludwik	24. Wołoszyński Konrad
14. Pfau Chaim	25. Wołoszyński Roman
15. Przybylski Michał	26. Zarewicz Tadeusz

Stopień drugi otrzymało 7 uczniów; stopień trzeci 6 uczniów; 4 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurą po wakacjach.

Klasa VI. a).*Stopień celujący otrzymali:*

1. Birówka Roman	3. Kryński Mieczysław
2. Deimel Leopold	4. Piechórski Zygmunt
5. Victorin Stanisław	

Stopień pierwszy otrzymali:

6. Arvay Stefan	16. Pogórski Tadeusz
7. Bogdański-Osmólski Edw.	17. Południowski Stanisław
8. Ignatowicz Bogusław	18. Przybyłowski Maryan
9. Janelli Roman	19. Richter August
10. Kohman Stanisław	20. Rosenbusch Józef
11. Kręciproch Wojciech	21. Rudkowski Rudolf
12. Ludwik Robert	22. Schmidt Witold
13. Manasterski Stefan	23. Till Ernest
14. Mańkowski Juliusz	24. Widt Józef
15. Mianowski Edward	25. Wróblewski Józef

Stopień drugi otrzymał 1 uczeń; stopień trzeci otrzymało 2 uczniów; 5 uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa VI. b).*Stopień celujący otrzymali:*

1. Izaak Natan	3. Szeliga Henryk
2. Ozarski Bronisław	4. Truchanowicz Zygmunt

Stopień pierwszy otrzymali:

5. Awin Józef	15. Niedźwiedzki Kazimierz
6. Feller Henryk	16. Ogrodziński Witold
7. Gebhard Artur	17. Orzechowski Edward
8. Janusz Roman	18. Perutz Tomasz
9. Juffý Wilhelm	19. Schönfeld Adolf
10. Kotowicz Jerzy	20. Simon Jan
11. Łoziński Maryan	21. Stankiewicz Zygmunt
12. Łukasiewicz Stefan	22. Stempler Mechel
13. Marconi Andrzej	23. Tyski Feliks
14. Mayer Jakób	24. Zakrzewski Czesław

Stopień drugi otrzymało 2 uczniów; stopień trzeci jeden; siedmiu uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę po wakacjach.

Klasa VII.

Stopień celujący otrzymali:

1. Berggrün Jonasz	2. Linek Alojzy.

Stopień pierwszy otrzymali:

3. Baranowski Dante	15. Mahler Juliusz
4. Bauer Tadeusz	16. Mostowski Stanisław
5. Fleck Łazarz	17. Münter Michał
6. Gesang Izydor	18. Pogłódowski Józef
7. Golczewski Włodzimierz	19. Ptaszek Maryan
8. Greger Władysław	20. Sattler Abraham
9. Jankowski Józef	21. Stefanowski Bogdan
10. Kozłowski Kazimierz	22. Świrski Wit
11. Krechowiecki Maryan	23. Szuchiewicz Włodzimierz
12. Kridl Manfred	24. Szumski Stefan
13. Leiter Berisch	25. Zbierzechowski Jan
14. Lewicki Zygmunt	26. Żółczyński Hipolit.

Czterech uczniów otrzymało stopień drugi; dwu stopień trzeci; 15 pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Wynik egzaminu dojrzałości w roku szkolnym 1900/901.

I.

Ustny egzamin dojrzałości odbył się d. 13. września 1900.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

1. Fedorski Zygmunt	4. Robakowski Michał
2. Horniker Józef	5. Szkolnicki Kazimierz
3. Kondal Maksymilian	6. Kotowicz Witold
7. Kowalski Włodzimierz.	

Reprobowano na rok jednego ucznia publicznego i jednego eksternistę.

II.

Do egzaminu dojrzałości w maju zgłosiło się: *a)* po raz pierwszy 23 uczn. publ. i 5 eksternistów, *b)* po raz drugi 5 uczn. publ. i 1 eksternista, *c)* po raz trzeci 1 eksternista.

Świadectwo dojrzałości z odznaczeniem otrzymali:

1. Berggrün Jonasz	2. Linek Jan
3. Stefanowski Bohdan	

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

4. Baranowski Dante	14. Lewicki Zygmunt
5. Bauer Tadeusz	15. Mahler Juliusz
6. Fleck Laser	16. Münter Michał
7. Gesang Izidor	17. Sattler Abraham
8. Greger Władysław	18. Goleczewski Włodzimierz
9. Jankowski Józef	19. Świrski Wit
10. Kozłowski Kazimierz	20. Szumski Stefan
11. Kridl Manfred	21. Żółczyński Hipolit
12. Krechowiecki Maryan	22. Fischer Salomon
13. Szuchiewicz Włodzimierz	23. Stroff Edward (ext.)

Czterem abiturientom publ. i dwom eksternistom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach. Reprobowano na rok jednego eksternistę i jedną eksternistkę; reprobowano bez terminu dwóch publicznych abiturientów i jednego eksternistę; reprobowano na zawsze jednego eksternistę.

B. Filia.**Klasa I. d).***Stopień celujący otrzymał:*

1. Paluch Mieczysław.

Stopień pierwszy otrzymali:

2. Bęknier Józef	16. Merzowicz Kazimierz
3. Bielecki Tadeusz	17. Misiewicz Józef
4. Borsukowski Bolesław	18. Oryszczak Waleryan
5. Dąbrowski Eugeniusz	19. Ostrowski Roman
6. Dindorf Franciszek	20. Otto Michał
7. Durkalec Eustachy	21. Pencak Józef
8. Fux Emil	22. Pilszak Mieczysław
9. Gembarowski Roman	23. Proczkowski Stefan
10. Gergovich Władysław	24. Skórski Henryk
11. Głąb Bronisław	25. Szmoniewski Tadeusz
12. Konasiński Antoni	26. Tabaczyński Zygmunt
13. Konopka Romuald	27. Tauliczek Stanisław
14. Kwieciński Tomasz	28. Uziembło Stanisław
15. Markwart Andrzej	29. Wiśniewski Roman

Stopień trzeci otrzymało 3 uczniów; siedmiu uczniom pozwolono poprawić niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa II. c).*Stopień celujący otrzymali:*

1. Ertel Bruno	4. Paleolog Jerzy
2. Kondal Adam	5. Pichler Zygmunt
3. Mars Gustaw	6. Pröckl Tadeusz
7. Winnicki Leopold	

Stopień pierwszy otrzymali:

8. Bukojemski Zenon	17. Kalicki Wiktor
9. Dębicki Mieczysław	18. Mitschein Ludwik
10. Dobosz Maryan	19. Mitschke Karol
11. Dzikowski Edward	20. Neusser Kazimierz
12. Fedyński Teodozy	21. Neweluk Włodzimierz
13. Gonczakowski Roman	22. Noworyta Roman
14. Harasymowicz Kazimierz	23. Ostrowski Leon
15. Hrycaj Roman	24. Peszkowski Stefan
16. Jahl Mieczysław	25. Rossowski Kazimierz
26. Rudnicki Antoni	

Stopień drugi otrzymało 2 uczniów; stopień trzeci otrzymało 3 uczniów; dziesięciu uczniom pozwolono poprawić niedostateczny postęp z jednego przedmiotu po wakacjach.

Klasa III. c).*Stopień celujący otrzymali:*

1. Csala Ludwik	2. Mazur Józef
3. Zawadzki Henryk.	

Stopień pierwszy otrzymali:

4. Bistron Ludwik	17. Iżycki Józef
5. Blicharski Józef	18. Juchnowicz Włodzimierz
6. Bruliński Kazimierz	19. Kellner Franciszek
7. Bryła Kazimierz	20. Kocowski Mikołaj
8. Butz Henryk	21. Konopka Edward
9. Dorożyński Leon	22. Lewicki Bolesław
10. Frantił August	23. Michasiuk Piotr
11. Fuliński Antoni	24. Mozer Jan
12. Gedroyé Witold	25. Mrzygłodzki Roman
13. Göbel Gustaw	26. Ozarski Rudolf
14. Halka Julian	27. Pietruszewicz Józef
15. Heimroth Emil	28. Skarda Władysław
16. Holinka Franciszek	29. Skórski Kazimierz

30. Steusing Stanisław	32. Szupelak Edward
31. Szargut Eustachy	33. Tacreiter Karol
34. Wołoszyn Jan	

Stopień drugi otrzymało 2 uczniów; czterem uczniom pozwolono poprawić niedostateczny stopień z jednego przedmiotu po wakacyach.

Klasa IV. c.)

Stopień celujący otrzymali:

1. Mazur Eustachy	2. Woźniak Józef
3. Zawirski Feliks.	

Stopień pierwszy otrzymali:

4. Cegielski Ignacy	15. Olesków Roman
5. Drozdowski Ignacy	16. Oryszczak Stanisław
6. Duma Michał	17. Padiak Julian
7. Fuliński Michał	18. Piątkowski August
8. Golch Eugeniusz	19. Piotrowski Hugo
9. Holan Ludwik	20. Posselt Ignacy
10. Jarymowicz Tadeusz	21. Sabiński Wiktor
11. Karasiński Tadeusz	22. Słoński Stefan
12. Kaszczuk Stanisław	23. Sokołowski Wincenty
13. Mieczkowski Władysław	24. Święciecki Kazimierz
14. Nowicki Stefan	25. Szramowicz Stanisław
26. Zachwatowicz Wacław.	

Stopień drugi otrzymało 2; stopień trzeci 2 uczniów; 6 uczniom pozwolono poprawić cenzurę z jednego przedmiotu po wakacyach; 1 ucznia nie klasyfikowano.

